

แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลตำบลบ้านไต้

ตำบลบ้านไต้ อำเภอเกาะพะงัน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๔

จัดทำโดย

สำนักปลัด เทศบาลตำบลบ้านไต้
อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

การจัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลบ้านใต้เป็นการจัดทำแผนระยะสั้น ที่ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยจัดทำตามขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปแบบ มีขั้นตอน มีเป้าหมาย ชัดเจนและสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด วิสัยทัศน์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ วิสัยทัศน์อำเภอ โดยการนำเอาข้อมูลจากการสำรวจปัญหา / ความต้องการของประชาชนในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา นำมาประมวลผลสรุปเป็นประเด็นนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวปีงบประมาณ ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ จะเกิดประโยชน์สูงสุดได้หากดำเนินงานไปตามแนวทางที่กำหนด ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรมแผนงาน/โครงการที่วางไว้อย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชน สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการบริหารได้รับการพัฒนาอย่างสูงสุด บนพื้นฐานของการประหยัด แต่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลบ้านใต้

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน.....	
	๑. ด้านกายภาพ	๔
	๒. ด้านการเมือง/การปกครอง.....	๘
	๓. ประชากร.....	๑๑
	๔. สภาพทางสังคม.....	๑๑
	๕. ระบบบริการพื้นฐาน.....	๑๓
	๖. ระบบบริการพื้นฐาน.....	๑๖
	๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ).....	๒๑
	๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม.....	๒๙
	๙. ทรัพยากรธรรมชาติ.....	๓๘
	๑๐. โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล.....	๔๑
ส่วนที่ ๒	สรุปผังเทศบาลตำบลบ้านใต้.....	๔๔
ส่วนที่ ๓	แผนส่งเสริมการท่องเที่ยว.....	๑-๔

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

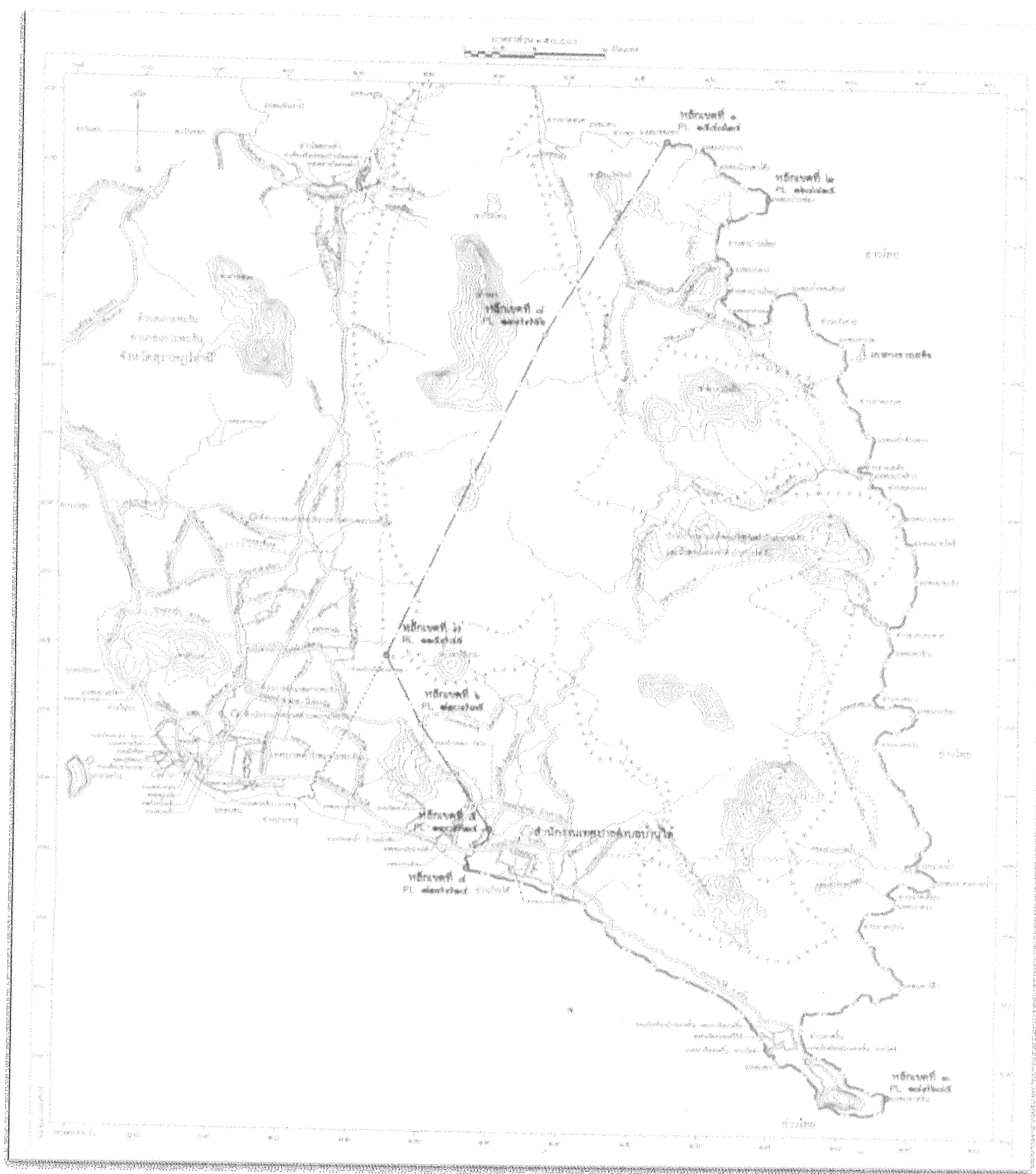
ลักษณะที่ตั้ง

เทศบาลตำบลบ้านใต้ เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในบริเวณตอนกลางอ่าวไทย ห่างจากอำเภอเกาะพะงัน ระยะทาง ๕ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๘๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่โดยประมาณ ๕๒,๕๐๐ ไร่ โดยสำนักงานเทศบาลตำบลบ้านใต้ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกะเลถึงทะเลอ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกะเลโดยมีเขตทะเลติดต่อกับอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยถึงร่องลึกตามแนวเขตกึ่งกลางระยะทางระหว่างเกาะพะงันและอำเภอเกาะสมุย โดยมีระยะห่างโดยเฉลี่ย ๘ - ๑๔ กิโลเมตร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกะเลสุดเขตทะเลอาณาเขตประเทศไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกะเลเขตเทศบาลตำบลเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีแนวเขตเริ่มต้นที่แหลมช่องชกที่บริเวณพิกัด ๑๕๔๘๒๔ ไปตามแนวสันเขาบ้านไฟไหม้ ผ่านไปตามแนวสันเขาหระ (เขาตารา) และเขาไม้งาม ไปสุดเขตที่อ่าวบางเจมรุ ที่บริเวณพิกัด ๑๐๓๗๒๗ รวมระยะทางทิศตะวันตกประมาณ ๑๐ กิโลเมตร

แผนที่เทศบาลตำบลบ้านใต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเกาะพะงัน หรือพื้นที่ตัวเกาะพะงัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง มีที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลที่สวยงาม มีชายหาดและอ่าวต่างๆ ที่สวยงามตามธรรมชาติจำนวนมาก เหมาะแก่การท่องเที่ยวพักผ่อน โดยมีทะเลล้อมรอบทั้ง ๓ ด้าน มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์โดยป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบมีน้ำตกและลำธารน้อยใหญ่จำนวนมาก ซึ่งสภาพดินเกือบทั้งหมดเป็นดินปนทรายและหิน ที่ราบชายฝั่งเหมาะแก่การทำสวนมะพร้าวและสวนผลไม้

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไป ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมทั้ง ๒ ด้าน คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูกาลแบ่งออกเป็น ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

- ฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน เป็นช่วงปลายลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกน้อยและอุณหภูมิสูง น้ำทะเลใส เหมาะแก่การท่องเที่ยว

- ฤดูฝน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงมกราคม เป็นช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีฝนตกชุก โดยเฉพาะเดือนพฤศจิกายน มีจำนวนวันที่ฝนตกโดยเฉลี่ยถึง ๒๐.๒ วันต่อเดือน

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะธรณีสัณฐานของพื้นที่ตำบลบ้านใต้ ซึ่งเป็นส่วนเหนือสุดของหินแกรนิต ของเทือกเขาหลวงในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช มีลักษณะทางธรณีวิทยาพอสรุปได้ ดังนี้ เป็นดินชุดสงขลาและชุดทุ่งหว้า มักมีจุดประในบริเวณดินล่างคล้ายกับดินชุดฉลอง แต่มีอนุภาคดินเหนียวน้อยกว่า ๑๘ % นอกจากนี้เป็นดินตะกอนหลายชนิดปะปนกันเป็นดินบริเวณที่ลุ่มชื้นแฉะ และดินเหมืองแร่ร้างมีที่ลาดเชิงชัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ลาดชันสูงกว่า ๓๕ % วัสดุต้นกำเนิดดินส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินแกรนิต นอกจากนี้ยังพบดินที่มีลักษณะเป็นดินที่มีอายุน้อย ลักษณะของชั้นดินยังไม่เกิดขึ้นให้เห็นชัดเจน ยกเว้น ดินชั้นบน ดินพวกนี้เกิดจากวัสดุกำเนิดดินเป็นทรายจัด พบบริเวณชายหาดหรือเป็นทรายชายทะเลหรือเป็นทรายเป็นที่ที่ถูกทับถมโดยลำน้ำเก่า มักไม่พบในที่ราบลุ่มที่มีการระบายน้ำดี นอกจากนี้ยังพบดินต้นมาก ลึกไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร มักพบบริเวณที่ลาดเชิงเขา เนื้อดินยังเป็นเศษหินที่ยังไม่ผุพังสลายตัว ดินพวกนี้ไม่เหมาะแก่การเกษตรคงปล่อยให้คงสภาพเป็นป่าเขาตามธรรมชาติ

การเตรียมดินเพื่อการเกษตรไม่มีการไถ ไม่มีเครื่องทุ่นแรง ใช้เพียงแรงคนขุดด้วยจอบ กลุ่มดินที่สำรวจพบบริเวณเกาะพะงัน มีทั้งหมด ๙ กลุ่มดิน ซึ่งมีลักษณะประจำตัว โดยสังเขปดังต่อไปนี้

(๑.) Alluvial Soils เป็นดินที่เกิดขึ้นใหม่ มีอายุน้อย เกิดจากตะกอนแม่น้ำ

(๒.) Hydromorphic Alluvial Soil คือ ดิน (Alluvial soil) ที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวมาก

(๓.) Requsols เป็นดินที่มีอายุน้อย ลักษณะของชั้นดินยังไม่เกิดขึ้นให้เห็นชัดเจน ยกเว้นดินชั้นบน ดินชั้นนี้เกิดจากวัสดุต้นกำเนิดเป็นทรายจัด

(๔.) Lithosols เป็นดินต้นมาก ลึกไม่เกิน ๓๐ เซนติเมตร มักพบบริเวณที่ลาดเชิงเขา เนื้อดินมีเศษหินที่ยังไม่ผุพังสลายตัว

(๕.) Low – Humic Gley Soils ดินพวกนี้พบในที่ราบต่ำ มีการระบายน้ำเลว
ระดับใต้ดินตื้น

(๖.) Glay podzollc Soil เป็นดินที่มีการระบายน้ำดีหรือค่อนข้างดีมีอายุ
ค่อนข้างมาก

(๗.) Regozolic Gray Podzolic Soils คือ ดิน Gray Podzolic Soils ลักษณะ
โน้มเอียงไปหาดิน Regosols คือเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน (loamy sand) ในดินบน

(๘.) Hydromorphic Regosolic Gray Podzolic Soils คือ ดิน Gray
Podzolic Soils ที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวหรือเลว จะพบจุดประ (mottling) ในดินล่าง

(๙.) Red – Yellow Podzolic Soils เป็นดินที่มีการระบายน้ำดี ดินบนมีลักษณะ
เนื้อดินตั้งแต่ดินร่วนปนทราย (sandy loam) ถึงดินร่วน (loam) มีสีน้ำตาลปนเทา

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำคลอง ที่สำคัญๆ เช่น

คลองธารเสด็จ ต้นกำเนิดของสายน้ำเกิดจากป่าเขาหระ ด้านทิศตะวันออกบ้านเขา
หมากกลาง บ้านเขาท่าตอ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านใต้ หมู่ ๕ บ้านท้องนายปาน ไหลลงทะเลที่อ่าวธารเสด็จ

คลองธารประเวศ ต้นกำเนิดของสายน้ำจากป่าเขาหระ ด้านทิศ
ตะวันออกเฉียงเหนือไหลผ่านบ้านท้องนายปาน หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านใต้ ไหลลงทะเลที่อ่าวท้องนายปาน

คลองธารประพาส ต้นกำเนิดของสายน้ำจากป่าเขาหมากกลางผ่านบ้านน้ำตก หมู่ที่
๕ และ ๖ ตำบลบ้านใต้ ไหลลงทะเลที่อ่าวธารประพาส

คลองจอมทอง ต้นกำเนิดของสายน้ำจากป่าเขาลาดไม้แก้วด้านทิศเหนือ บ้านท้อง
นายปาน หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านใต้ ไหลลงทะเลที่อ่าวบ้านท้องนายปานใหญ่

คลองบ้านค่าย ต้นกำเนิดของสายน้ำจากป่าเขาค่าย ด้านทิศใต้หมู่ที่ ๒ และ ๔
ตำบลบ้านใต้ ผ่านคลองสระมนโนราห์ ไหลลงทะเลที่อ่าวบ้านค่าย

และยังมีลำคลองอื่นๆ เช่น คลองท่าจีน คลองสระมนโนราห์ คลองท้องนายปาน
ใหญ่ คลองชมพู คลองบุง คลองท้องยาง คลองท่าน้ำโจ คลองหาดเทียน คลองหาดยาง คลองหาดยาว
คลองหาดญวน คลองพังบอน

- บึง ๑ แห่ง (บึงบางน้ำเค็ม/บึงนาใหญ่)

- น้ำตก ๗ แห่ง ได้แก่ น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกธารประเวศ น้ำตกธารประพาส
น้ำตกสระมนโนราห์ น้ำตกวังไม้แดง น้ำตกวังทอง น้ำตกผาเตย

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- สระน้ำ	จำนวน	๒	แห่ง
- บ่อน้ำตื้น	จำนวน	๒๖	แห่ง
- ฝาย	จำนวน	๖	แห่ง
- ประปาภูเขา	จำนวน	๖	แห่ง
- ฝายชะลอน้ำ	จำนวน	๑๒	แห่ง

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเกาะพะงัน

ครอบคลุมพื้นที่ ท้องที่หมู่ ๗, ๓, ๒ ตำบลเกาะพะงัน และหมู่ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเกาะพะงัน ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า ๒๗ เล่ม ๑๐๐ ตอนที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๖ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒๔,๔๕๐ ไร่ หรือ ๓๙.๑๒ ตารางกิโลเมตร

ป่าน้ำตกธารเสด็จ

ครอบคลุมพื้นที่ ในท้องที่หมู่ ๕ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน ประกาศเป็นที่ สธารณะประโยชน์ โดยพระสุนทรวรนาถ นายอำเภอสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ทั้งหมด ๕๗๔ ไร่ หรือ ๐.๙๒ ตารางกิโลเมตร

ป่าเขาค่าย

ครอบคลุมพื้นที่ ในท้องที่หมู่ ๔ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน เป็นป่าธรรมชาติ ยังไม่ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ยังคงมีสภาพเป็นป่าตามกฎหมายป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๘๗๕ ไร่ หรือ ๓ ตารางกิโลเมตร

ป่าแหลมนายโพธิ์ - แหลมกะทะคว่ำ

ครอบคลุมพื้นที่ ในท้องที่หมู่ ๕ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน เป็นป่าธรรมชาติที่ ยังไม่ได้ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ยังคงมีสภาพเป็นป่าตามกฎหมายป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ ๑ ตารางกิโลเมตร

ป่าเขาลาดไม้แก้ว

ครอบคลุมพื้นที่ ในท้องที่หมู่ ๕ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน มีสภาพเป็นป่าตาม กฎหมายป่าไม้ เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่ หรือ ๔ ตารางกิโลเมตร

ป่าเขาไฟไหม้

ครอบคลุมพื้นที่ ในท้องที่หมู่ ๕ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน มีสภาพเป็นป่าตาม กฎหมายป่าไม้ เนื้อที่ ๑๕๐ ไร่ หรือ ๐.๒๔ ตารางกิโลเมตร

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ มีการจัดระบบการปกครองท้องถิ่น เมืองเกาะพะงันถูกยุบไปรวม กับเกาะสมุย เรียกว่า อำเภอเกาะสมุย ดังนั้น เกาะพะงัน จึงมีฐานะเป็นตำบล มี ๒ ตำบล คือ ตำบล เกาะพะงัน และตำบลบ้านใต้

วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๓ (วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา) กระทรวงมหาดไทยได้แยกเขตท้องที่เกาะพะงัน เป็นกิ่งอำเภอเกาะพะงัน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓ ในขณะนั้นใช้อาคารรับรองแขกของวัดราษฎร์เจริญ เป็นที่ทำการอำเภอชั่วคราว

วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๒๐ ประกาศยกฐานะเป็น “อำเภอเกาะพะงัน” และได้มีพิธีเปิดป้ายที่ทำการอำเภอเกาะพะงัน เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

เทศบาลตำบลบ้านใต้ มีพื้นที่ประมาณ ๘๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่โดยประมาณ ๕๒,๕๐๐ ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่จำนวน ๕ หมู่บ้าน จำนวนหมู่บ้านที่มีพื้นที่เต็มทั้งหมู่บ้าน ได้แก่

- (๑.) หมู่ที่ ๒ บ้านนอก
- (๒.) หมู่ที่ ๓ บ้านเหนือ
- (๓.) หมู่ที่ ๔ บ้านค่าย
- (๔.) หมู่ที่ ๕ บ้านท้องนายปาน
- (๕.) หมู่ที่ ๖ บ้านหาดรีน

๒.๒ การเมือง

(๑.) กรณีจัดตั้งสภาตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้

โดยที่มาตรา ๔๐ และมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงให้สภาตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ลงวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๖๑ เล่ม ๑๑๒ ตอนพิเศษ ๖ ง ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๘ (ลำดับที่ ๖๐๐ สภาตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้)

(๒.) กรณีจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเทศบาลตำบลบ้านใต้

โดยที่กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีสภาพเหมาะสม สมควรให้จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเทศบาลตำบลบ้านใต้

องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเทศบาลตำบลบ้านใต้ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

รายชื่อประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้ , รองประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้
และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง - พ้นจากตำแหน่ง
๑	นายวิริยะ ศรีทองกุล	ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๒	นายวิบูลย์ เกื้อสกุล	รองประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๓	นายศักดิ์ดา พูลสวัสดิ์	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๔	นายธีระกุล ใจสว่าง	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๕	นายชวน แซ่ขวย	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๖	นายเสริมโชค เรืองจันทร์	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๗	นายศักดิ์ดา จิตต์จร	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๘	นายทวี เพ็งเจริญ	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๙	นายศราวุธ ศรีทองกุล	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๑๐	นายยรรยง พิพชนะ	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๑๑	นางสุภารัตน์ จันทร์เลื่อน	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้/ เลขานุการสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๑๒	นายชลอ สุขสม	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น	๓,๒๖๔ คน
- ชาย	๑,๖๓๐ คน
- หญิง	๑,๖๓๔ คน

ความหนาแน่นเฉลี่ย ๓๘.๘๖ คน/ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๘๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่โดยประมาณ ๕๒,๕๐๐ ไร่ จำนวนหมู่บ้านมี ๕ หมู่บ้าน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้ โดยแยกพื้นที่การปกครองออกเป็น ๕ หมู่บ้าน ดังนี้

ลำดับที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร			ผู้ปกครอง	หมายเหตุ
				ชาย	หญิง	รวม		
๑	๒	บ้านนอก	๕๙๔	๓๕๙	๓๗๒	๗๗๑	นางสาวพวงจันทร์ ทองมาก	ผญบ.
๒	๓	บ้านเหนือ	๒๑๙	๒๐๑	๑๙๓	๓๙๔	นางสาวจันทนา พูลศรี	ผญบ.
๓	๔	บ้านค่าย	๔๒๘	๓๗๒	๓๙๖	๗๖๘	นายคะนองเดช บัวชื่น	ผญบ.
๔	๕	บ้านท้องนายปาน	๖๒๖	๓๖๒	๓๙๐	๖๖๐	นายบรรหาร ทองมาก	ผญบ.
๕	๖	บ้านหาดรีน	๙๕๐	๓๓๖	๓๒๓	๖๕๙	นายประสพ หวยเจริญ	กำนัน
		รวม	๒,๘๑๗	๑,๖๓๐	๑,๖๓๔	๓,๒๖๔		

(ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

(๑) โรงเรียนระดับประถมศึกษา (จำนวน ๓ แห่ง)

(๑.๑) โรงเรียนชุมชนบ้านใต้

- ชื่อสถานศึกษา (อังกฤษ) : Chumchonbaantai
- ที่อยู่ : หมู่ที่ ๒ บ้านใต้ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ ๘๔๒๘๐
- โทรศัพท์ ๐ ๗๗๓๓๗ ๗๑๒๐ โทรสาร ๐ ๗๗๓๓๗ ๗๑๒๐
- ระดับที่เปิดสอน : อนุบาล - ประถมศึกษา
- ปีก่อตั้ง : พ.ศ. ๒๕๔๙
- จำนวนนักเรียนชั้นอนุบาล - ป. ๖ จำนวน ๒๑๐ คน

(๑.๒) โรงเรียนบ้านทองนายปาน

- ชื่อสถานศึกษา (อังกฤษ) : banthongnaipan
- ที่อยู่ : หมู่ที่ ๕ บ้านทองนายปาน ตำบลบ้านใต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ ๘๔๒๘๐
โทรศัพท์ ๐ ๗๗๔๔ ๕๑๔๔ โทรสาร ๐ ๗๗๔๔ ๕๑๔๔
- ระดับที่เปิดสอน : อนุบาล - ประถมศึกษา
- ปีก่อตั้ง : พ.ศ. ๒๔๘๓
- จำนวนนักเรียนชั้นอนุบาล - ป. ๖ จำนวน ๖๑ คน

(๑.๓) โรงเรียนบ้านหาดริน

- ชื่อสถานศึกษา (อังกฤษ) : Baanhaadrin
- ที่อยู่ : หมู่ที่ ๖ บ้านหาดริน ตำบลบ้านใต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ ๘๔๒๘๐
โทรศัพท์ ๐ ๗๗๓๗ ๕๐๔๕ โทรสาร ๐ ๗๗๓๗ ๕๐๔๕
- ระดับที่เปิดสอน : อนุบาล - ประถมศึกษา
- วัน/เดือน/ปีก่อตั้ง : ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
- จำนวนนักเรียนชั้นอนุบาล - ป. ๖ จำนวน ๑๐๑ คน

(๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (จำนวน ๑ แห่ง)

(๒.๑) ข้อมูลทั่วไป

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านใต้ ตั้งอยู่ ณ บริเวณหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลบ้านใต้ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านใต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๔ เปิดสอนระดับเตรียมอนุบาล ๒ - ๕ ขวบ เขตพื้นที่บริการการศึกษาครอบคลุมทั้งเขตการปกครองของเทศบาลตำบลบ้านใต้ (จำนวน ๕ หมู่บ้าน)

(๒.๒) ข้อมูลจำนวนอัตรากำลัง

ตารางข้อมูลอัตรากำลังของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลบ้านใต้

ลำดับที่	ตำแหน่ง	จำนวนตามกรอบอัตรากำลัง (อัตรา)	จำนวนอัตรากำลัง (อัตรา)	หมายเหตุ
๑	ครู (คศ.๑)	๒	๒	พนักงานครูเทศบาล
๒	ผู้ดูแลเด็ก	๓	๓	พนักงานจ้างตามภารกิจ
	รวมทั้งสิ้น	๕	๕	

(๒.๓) ข้อมูลจำนวนจำนวนเด็กเล็ก (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙)
จำนวน ๖๑ คน

(๓) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน (จำนวน ๕ แห่ง)

๔.๒ สาธารณสุข

(๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (จำนวน ๓ แห่ง)

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านไต้ (พื้นที่รับผิดชอบหมู่ที่ ๑ - ๔ ตำบลบ้านไต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท้องนายปาน (พื้นที่รับผิดชอบหมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านไต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี)
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหาดรีน (พื้นที่รับผิดชอบหมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านไต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

(๒) สถานพยาบาล (จำนวน ๕ แห่ง)

(๓) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน (จำนวน ๒๒ แห่ง)

๔.๓ อาชญากรรม

(๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สถานีตำรวจภูธรกะพะงั่น
- หน่วยบริการประชาชนบ้านหาดรีน สถานีตำรวจภูธรกะพะงั่น
- เทศบาลตำบลบ้านไต้ ; ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV.) จำนวน ๑ ระบบ

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

(๑.) การคมนาคมขนส่งทางบก ประเภทถนน จำนวนทั้งสิ้น ๓๒ สาย แยกเป็น

- ถนน คสล. จำนวน ๒๒ สาย ระยะทางประมาณ ๔๒.๔๘ กิโลเมตร
- ถนนลูกรัง จำนวน ๖ สาย ระยะทางประมาณ ๑๖.๔๑ กิโลเมตร
- ถนนดิน จำนวน ๔ สาย ระยะทางประมาณ ๑๐.๖๘ กิโลเมตร

(๒.) การคมนาคมขนส่งทางน้ำ จำนวน ๑ แห่ง

- ท่าเทียบเรือหาดรีน ตำบลบ้านไต้ อำเภอกะพะงั่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ ณ ตำแหน่ง ๙° ๔๐' ๗" N, ๑๐๐° ๓' ๔๒" E กรมเจ้าท่าได้ออกแบบและใช้งบประมาณเหลือจ่ายปี ๒๕๕๕ จำนวน ๙,๔๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการก่อสร้างท่าเรือ โดยกรมเจ้าท่าออกแบบเอง ประกอบด้วย ก่อสร้างท่าเทียบเรือ ส่วน ก และ ข ขนาดกว้าง ๔ เมตร รวมพื้นที่ ๔๓๒ ตารางเมตร , ก่อสร้างทางเดินเชื่อมเทียบเรือท่าเรือ ส่วน ก และ ข ขนาดกว้าง ๓ เมตร รวมพื้นที่ ๑๙๘ ตารางเมตร ,

ก่อสร้างกำแพงกันตลิ่ง ความยาว ๘๑ เมตร , ลานอเนกประสงค์ ขนาด ๗ x ๖๖ เมตร และชุดลอกหน้า ทำเทียบเรือ ส่วน ก และ ข ปริมาตรดินชุดลอก ๒,๖๘๑ ลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าได้ลงนามใน สัญญาจ้างกับบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ในวงเงิน ๙,๔๘๐,๐๐๐ บาท (โดยใช้งบประมาณเหลือจ่ายประจำปี ๒๕๕๕) บริษัทฯ ดำเนินงานแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๖

การซ่อมแซมและปรับปรุงทำเทียบเรือหาดรีน กรมเจ้าท่าพิจารณาเห็นควร ซ่อมแซมและปรับปรุงทำเทียบเรือหาดรีน โดยก่อสร้างทำเรือ (เพิ่มเติม) ขนาดกว้าง ๒ เมตร ยาว ประมาณ ๑๒ เมตร จำนวน ๓ ท่า (อยู่ระหว่างเทียบเรือท่าเรือ ส่วน ก และ ข เดิม) และโครงหลังคา ทางเดิน ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าลงนามในสัญญากับห้างหุ้นส่วนจำกัด ตรังทอง เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ในวงเงิน ๖,๔๕๙,๐๐๐ บาท กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งผู้รับจ้างได้ดำเนินการแล้ว เสร็จ และกรมเจ้าท่าตรวจรับงานเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓

๕.๒ การไฟฟ้า

- จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ประมาณ ๒,๘๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙
- หน่วยงานรับผิดชอบการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (เกาะพะงัน)

๕.๓ การประปา

- การประปาที่เป็นทรัพย์สินของ อปท. จำนวน ๕ แห่ง มีผู้ใช้น้ำประมาณ ๔๐ %
- ประปาที่ไม่เป็นทรัพย์สินของ อปท. จำนวน ๑ แห่ง มีผู้ใช้น้ำประมาณ ๖๐ % (ระบบของการประปาส่วนภูมิภาค) จำนวน ๔๙๙ ครัวเรือน คิดเฉลี่ยครัวเรือนละ ๔ คน จึงมีผู้ใช้น้ำประมาณ ๑,๙๙๖ คน จากประชากรทั้งหมด จำนวน ๓,๒๖๔ คน
- สถานีผลิตน้ำประปา ของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาเกาะพะงัน ภายในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้ จำนวน ๒ แห่ง

(๑) สถานีผลิตน้ำบ้านใต้ (บางน้ำเค็ม)

สถานีผลิตน้ำบ้านใต้ (บางน้ำเค็ม) ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด ๑๐๗๒๑๕๐ N ๖๑๒๙๐๗ E มีเนื้อที่ทั้งหมด ๓-๑-๒๐ ไร่ เป็นกรรมสิทธิ์ของการประปาส่วนภูมิภาคทั้งหมด ทำหน้าที่ผลิตน้ำประปาจ่ายให้กับพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค สาขา เกาะพะงัน บริเวณหาดรีนใน หาดรีนนอก และหาดบ้านใต้ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๒) สถานีผลิตน้ำบ้านท้องนายปาน (น้ำตกวังทอง)

สถานีผลิตน้ำบ้านท้องนายปาน (น้ำตกวังทอง) ตั้งอยู่ใกล้กับทางเข้าน้ำตกวังทอง ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด ๑๐๗๙๙๒๖ N ๖๑๕๓๘๙ E มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑-๓-๒๐ ไร่ เป็นกรรมสิทธิ์ของการประปาส่วนภูมิภาคทั้งหมด เป็นระบบผลิตน้ำประปาแบบ Conventional Water Treatment System ขนาด ๕๐ ลบ.ม./ชม. จำนวน ๑ ชุด ทำหน้าที่ผลิตน้ำประปาจ่ายให้กับพื้นที่ให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาเกาะพะงัน บริเวณหาดท้องนายปานน้อย และหาดท้องนายปานใหญ่ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ใช้น้ำดิบจากคลองที่มีต้นน้ำมาจากน้ำตกธารประเวศและคลองที่มีต้นน้ำมาจากน้ำตกวังทองเป็นแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปา โดยรับน้ำดิบจากสถานีสูบน้ำบ่อน้ำต้นน้ำตกธารประเวศ และสถานีสูบน้ำบ่อน้ำต้นน้ำตกวังทอง มีกำลังการผลิตน้ำประปาที่ใช้งานรวม ๕๐ ลบ.ม./ชม.

- สถานีสูบน้ำแรงต่ำ ของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาเกาะพะงัน ภายในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้ จำนวน ๓ แห่ง

(๑) สถานีสูบน้ำแรงต่ำคลองบ้านค่าย

สถานีสูบน้ำแรงต่ำคลองบ้านค่าย อยู่ริมถนนบริเวณสะพานข้ามคลองบ้านค่าย ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด ๑๐๗๒๐๑๔ N ๖๑๓๕๙๖ E โดยการประปาส่วนภูมิภาคขอใช้พื้นที่ภายในเขตทางของถนนบริเวณสะพานข้ามคลองบ้านค่าย ในการก่อสร้างโรงสูบน้ำแรงต่ำพร้อมติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่างๆ ใช้น้ำดิบจากคลองบ้านค่าย โรงสูบน้ำดิบเป็นแบบโรงสูบน้ำบนดิน ภายในมีเครื่องสูบน้ำแรงต่ำ ๒ ชุด ประกอบด้วย เครื่องสูบน้ำไฟฟ้า ขนาด ๑๐๐ ลบ.ม./ชม. จำนวน ๑ ชุด ($1 \times PM \text{ Flow} = 100 \text{ m}^3/\text{hr}$, $TDM = 20 \text{ m}$, $Power \ 25 \text{ HP}$) สูบน้ำด้วยอัตราสูบรวมประมาณ ๑๐๐ ลบ.ม./ชม. ซึ่งทำหน้าที่สูบน้ำดิบจากคลองบ้านค่ายส่งไปยังระบบผลิตน้ำประปา กำลังการผลิต ๕๐ ลบ.ม./ชม. ภายในสถานีผลิตน้ำบ้านใต้ (บางน้ำเค็ม)

(๒) สถานีสูบน้ำบ่อน้ำต้นธารประเวศ

สถานีสูบน้ำบ่อน้ำต้นธารประเวศ ตั้งอยู่บริเวณธารประเวศ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่มีต้นน้ำมาจากน้ำตกธารประเวศ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด ๑๐๘๐๕๙๖ N ๖๖๑๔๖๖๗ E โดยใช้น้ำดิบจากบ่อน้ำต้นบริเวณธารประเวศ โรงสูบน้ำดิบเป็นบ่อบาดาล จำนวน ๓ บ่อ (สูบน้ำด้วยอัตรา ๓๐ ลบ.ม./ชม. จำนวน ๒ บ่อ และสูบน้ำด้วยอัตรา ๕๐ ลบ.ม./ชม. จำนวน ๑ บ่อ) ทำหน้าที่สูบน้ำดิบจากบ่อบาดาลส่งไปยังระบบผลิตน้ำประปา กำลังการผลิตรวม ๕๐ ลบ.ม./ชม. ภายในสถานีผลิตน้ำบ้านท้องนายปาน

(๓) สถานีสูบน้ำบ่อน้ำต้นน้ำตกวังทอง

สถานีสูบน้ำบ่อน้ำต้นน้ำตกวังทอง ตั้งอยู่บริเวณลำธาร ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่มีต้นน้ำมาจากน้ำตกวังทอง ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด ๑๐๗๙๙๘๓ N ๖๑๕๔๙๗ E โดยใช้น้ำดิบจากบ่อน้ำต้นบริเวณลำธารที่มีต้นน้ำมาจากน้ำตกวังทอง โรงสูบน้ำดิบเป็นบ่อบาดาล จำนวน ๒ บ่อ (สูบน้ำด้วยอัตรา ๑๕ ลบ.ม./ชม. จำนวน ๑ บ่อ และสูบน้ำด้วยอัตรา ๓๐ ลบ.ม./ชม. จำนวน ๑ บ่อ) ทำหน้าที่สูบน้ำดิบจากบ่อบาดาลส่งไปยังระบบผลิตน้ำประปา กำลังการผลิตรวม ๔๕ ลบ.ม./ชม. ภายในสถานีผลิตน้ำบ้านท้องนายปาน

ตารางข้อมูลการใช้งานน้ำประปาในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลบ้านใต้

ลำดับที่	หมู่บ้าน	ปริมาณน้ำประปาที่ใช้ (ลบ.ม./วัน)	จำนวนครัวเรือน/ราย
๑	หมู่ที่ ๒ ต.บ้านใต้	๒๕	๓๑
๒	หมู่ที่ ๓ ต.บ้านใต้	๔๖	๕๗
๓	หมู่ที่ ๔ ต.บ้านใต้	๑๒	๑๕
๔	หมู่ที่ ๕ ต.บ้านใต้	๙๑	๑๑๓
๕	หมู่ที่ ๖ ต.บ้านใต้	๒๒๗	๒๘๓
รวมทั้งหมด		๔๐๑	๔๙๙

หมายเหตุ ; อัตราการใช้น้ำโดยเฉลี่ย เท่ากับ ๐.๘๐๑ ลบ.ม./ครัวเรือน/วัน โดยประมาณ ๑ ครัวเรือน เท่ากับ ๔ คน
ที่มา ข้อมูลการประปาส่วนภูมิภาคสาขาเกาะพะงัน การประปาส่วนภูมิภาคเขต ๔

๕.๔ โทรศัพท์

- โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๖ แห่ง

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- ที่ทำการไปรษณีย์ จำนวน ๒ แห่ง (เอกชนรับอนุญาต)

๖. ระบบเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเทศบาลตำบลบ้านใต้ จะเป็นระบบธุรกิจการท่องเที่ยว และระบบการผลิตจากสาขาการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ และผลผลิตทางทะเล เป็นการประกอบอาชีพประมงชายฝั่งทางภาคอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนขนาดเล็ก

๖.๑ การเกษตร

- ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ทำสวนมะพร้าว ทำสวนผลไม้ สวนยางพารา ฯลฯ
- เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สินเชื่อในระบบธนาคาร เช่น สินเชื่อของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ

๖.๒ การประมง

- ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้บางส่วนประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน/ประมงชายฝั่ง และมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๖.๓ การปศุสัตว์

- ประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้มีการปศุสัตว์ที่สำคัญหลายประเภท ได้แก่ โคเนื้อ ไก่ไข่ ไก่เนื้อ ไก่พื้นเมือง เป็ดเนื้อ เป็ดไข่ กระบือ และสุกร

๖.๔ การท่องเที่ยว

เทศบาลตำบลบ้านใต้ มีการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของอำเภอ คือ กิจกรรมพุลมุนปาร์ตี้ ซึ่งเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวต่างประเทศและในประเทศ และยังมีสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับโบราณสถานและโบราณวัตถุ เช่น วัดนอก เจดีย์วัดโน พระบรมรูปรัชกาลที่ ๕ อาคารท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น น้ำตกธารเสด็จ น้ำตกธารประเวศ น้ำตกธารประพาส ซึ่งรัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสถึง ๑๔ ครั้ง และมีพระนามย่อสลักไว้ที่โขดหิน อ่าวทองนายปาน อ่าวธารเสด็จ ฯลฯ ซึ่งจะมีน้ำทะเลที่สวยงามและใสเหมาะแก่การดำน้ำดูปะการัง

(๑) น้ำตกธารเสด็จ

น้ำตกธารเสด็จ อยู่ตำบลบ้านใต้ เป็นน้ำตกที่รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสและได้พระราชทานนามไว้ อีกทั้งเป็นน้ำตกที่ทรงโปรดมาก โดยได้เสด็จประพาสถึง ๑๔ ครั้งตลอดรัชกาล นอกจากนี้ รัชกาลที่ ๖ รัชกาลที่ ๗ พระอัยยิกานาง และรัชกาลที่ ๙ ก็เคยเสด็จประพาส และได้จารึกพระปรมาภิไธยย่อไว้ที่ก้อนหินบริเวณน้ำตกทุกพระองค์ การเดินทางไปน้ำตกธารเสด็จ สามารถไปได้ทั้งทางเรือและทางรถ หากเดินทางโดยทางเรือ เมื่อเริ่มเข้าอ่าวธารเสด็จจะพบความงามของภูเขาโขดหินที่มีรูปร่างแปลกๆ และหาดทรายสีขาว เมื่อขึ้นจากเรือแล้วเดินไปไม่กี่กิโลเมตรจะพบกับลำธารมีกระแสน้ำไหลผ่านปะทะแก่งหินที่มีอยู่มากมาย ทำให้เกิดเสียงดังตามความเร็วของกระแสน้ำ ช่วงเดือนตุลาคม - มกราคม ไม่สามารถนั่งเรือไปน้ำตกได้ และถ้าเป็นทางรถจะต้องเป็นรถที่มีสมรรถนะสูงจึงจะสามารถเดินทางไปได้ แต่ถ้าเป็นหน้าฝนการเดินทางจะลำบากมาก เพราะทางที่ผ่านจะเป็นทางลาดชันตลอดและเป็นภูเขาสูง การเดินทางจึงต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

(๒) ต้นยางใหญ่

ต้นยางใหญ่ เป็นต้นยางขนาดใหญ่มาก มีเส้นรอบวงประมาณ ๑๔ เมตร ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านใต้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ๕ กิโลเมตร ใช้บริการรถสองแถววิ่งระหว่างท้องศาลา - บ้านค่าย

(๓) หาดบ้านใต้

ชายหาดยาวสวยงาม มองเห็นเกาะสมุย เกาะเต๊น เกาะแตนนอก เป็นจุดชมวิวยุทธศาสตร์ ลับขอบฟ้ายามเย็นที่สวยงามอีกแห่งบนเกาะพะงัน ตลาดบ้านใต้เป็นชุมชนเก่าแก่ สามารถชมวิถีชีวิตของคนเกาะพะงัน ในเรื่องที่พักนั้นมีมากมายหลายรีสอร์ทเรียงรายตลอดหาดบ้านใต้ ช่วงเทศกาลพุลมุนปาร์ตี้ ที่พักส่วนใหญ่จะเต็มก่อนล่วงหน้าเสมอ

(๔) หาดบ้านค่าย

หาดนี้ติดต่อกับหาดบ้านใต้ ชุมชนบ้านค่ายเป็นชุมชนมุสลิมที่เข้ามาตั้งรกรากตั้งแต่สมัยอดีต “บ้านค่าย” ในประวัติเรื่องราวความเป็นมานั้น ที่นี้เป็นแหล่งเหมืองแร่ทองคำที่ทางการเกณฑ์ชายฉกรรจ์จำนวนมากจากเมืองไซยาและเมืองนครศรีธรรมราช มาขุดหาและร่อนทองคำ ประมาณปี พ.ศ. ๒๔๐๑

(๕) หาดรีน

หาดรีน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านใต้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ ๑๒ กิโลเมตร เป็นชายหาดที่สวยงามและมีชื่อเสียงของเกาะพะงัน ความยาวของหาดประมาณ ๒ กิโลเมตร นอกจากเป็นหาดที่สวยงามแล้วยังมีกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมมาชุมนุมกันในวันพระจันทร์เต็มดวง เรียกว่า ฟูลมูนปาร์ตี้ ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากนับพันคนมาเต้นรำกันอย่างสนุกสนานจนมีชื่อเสียงดังไปทั่วโลก การเดินทางในปัจจุบันสะดวก เพราะมีถนนคอนกรีตตัดผ่านตั้งแต่ท่าเรือจนถึงชายหาด

งานฟูลมูนปาร์ตี้ (Full Moon Party) เริ่มต้นขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวเพียงสองสามคน จัดปาร์ตี้ขนาดเล็กๆ ขึ้นบนหาดรีนนอก เมื่อปีคริสต์ศักราชที่ ๘๐ ง่ายๆ มีการเปิดเพลง เต้นรำกันใต้แสงจันทร์มีความสนุกสนาน และมีการจัดขึ้นอีกทุกๆ เดือน มีคนมาร่วมมากขึ้นทุกเดือน กิจกรรมนี้จะมีขึ้นในช่วงพระจันทร์เต็มดวงทุกครั้ง ถ้าไม่ตรงกับวันพระหรือวันสำคัญทางศาสนา หรือวันเลือกตั้งสำคัญ โดยจะจัดขึ้นบนชายหาดของหาดรีนนอก ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนมากของเกาะพะงัน

ปัจจุบันนี้จะมีผู้คนมาร่วมงานถึงครั้งละ ๖,๐๐๐ - ๑๔,๐๐๐ คนต่อครั้ง ขึ้นอยู่กับว่าเป็นช่วงฤดูกาลไหน นักท่องเที่ยวเหล่านี้จะมีการเต้นรำ ปาร์ตี้สังสรรค์กันตลอดทั้งคืน เพลงก็จะมีหลากหลายแนว ดีเจที่มีประสบการณ์ถูกจัดเตรียมมาจากร้านอาหาร หรือบาร์ต่างๆ บนหาดรีนนอก บ่อยครั้งที่มีกิจกรรมแปลกๆ มาแสดงโชว์ เช่น ควงไฟ , เต้นรำบนไม้ต่อขาเดิน , การแสดงกายกรรมผาดโผน และอื่นๆ อีกมากมาย

(๖) ลานพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ บ้านท้องนาง ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตั้งอยู่ ณ ถนนสายบ้านท้องนาง - ธารเสด็จ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านใต้ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนเนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๓๖ ตารางวา เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๐๘๐

ที่ฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ได้จารึกข้อความว่า

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๓๙๖

เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๑๑

เสด็จสวรรคต วันที่ ๒๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๓

ทรงมีพระปรีชาล้ำเลิศ ทำนุบำรุงประเทศให้เจริญก้าวหน้า

ทัดเทียมนานอารยประเทศ เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรแม้ในท้องถื่นห่างไกล

เสด็จประพาสเกาะพะงัน รวมทั้งสิ้น ๑๔ ครั้ง ตลอดรัชสมัย

ราษฎรอำเภอเกาะพะงัน สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ เป็นล้นพ้น

จึงพร้อมใจกัน สร้างพระบรมราชานุสาวรีย์นี้ขึ้น

เนื่องในวโรกาสครบ ๑๑๑ ปี เสด็จประพาสเกาะพะงัน (พ.ศ. ๒๔๓๑ - ๒๕๔๒)

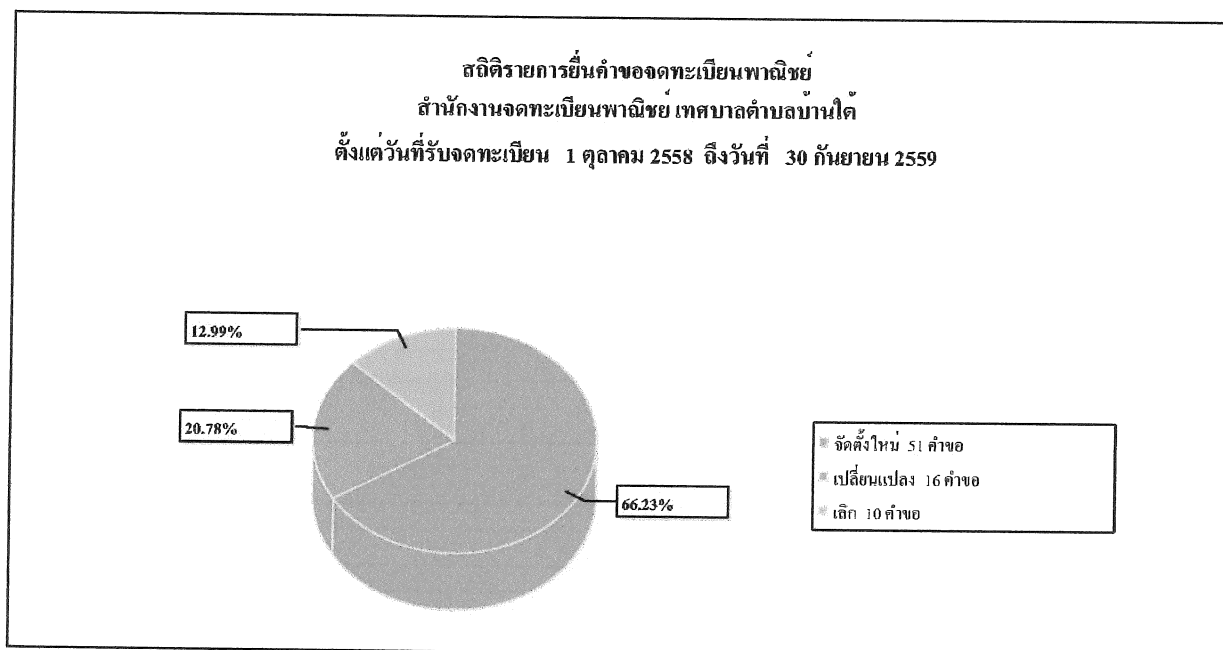
(๗) อ่าวทองนายปาน

อ่าวทองนายปาน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านใต้ ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๒๓ กิโลเมตร เป็นชายหาดที่สวยงามอันดับสองรองจากหาดรีน สามารถเดินทางไปอ่าวทองนายปานได้ทั้งทางเรือและทางรถยนต์

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้จะเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนและอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เช่น โรงงานผลิตน้ำแข็ง ผลิตน้ำดื่ม อู่ซ่อมรถ และสถานีบริการน้ำมันขนาดเล็ก

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- สถาบันทางการเงิน

- (๑) ธนาคารไทยพาณิชย์ (สาขาหาดรีน เกาะพะงัน)
ที่อยู่ : ๙๗/๑ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านใต้ อ. เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐
- (๒) ธนาคารธนชาติ (สาขาหาดรีน)
ที่อยู่ : ๙๔/๖๐ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านใต้ อ. เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐
โทรศัพท์ ๐๗๗-๓๗๕-๒๕๔
- (๓) ธนาคารกรุงไทย (สาขาหาดรีน)
ที่อยู่ : ๙๔/๘๘ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านใต้ อ. เกาะพะงัน จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐
โทรศัพท์ ๐๗๗-๓๗๕-๒๕๔

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม

- (๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงผึ้งโพรง หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านใต้ (สมาชิก ๑๐ คน)
- (๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านท้องนาง หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านใต้ (โครงการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์)

- กลุ่มกิจกรรม จำนวน ๖ กลุ่ม

- (๑) ชมรมชาวสวนไม้ผล จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิก ๔๕ คน
จัดตั้ง ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๖
- (๒) เกษตรอาสา จำนวน ๖ คน
- (๓) กลุ่มปลูกผักไร้ดิน สมาชิก ๒๐ คน จัดตั้ง ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑
- (๔) กลุ่มทำขนมไทยพื้นเมือง หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านใต้ สมาชิก ๑๐ คน
- (๕) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ทั้งหมด ๖ กลุ่ม สมาชิก ๑๐๒ คน
- (๖) กลุ่มประมงน้ำจืด จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๑ คน

๖.๘ แรงงาน

แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย ๒ คน/ครัวเรือน

ค่าจ้างแรงงาน (ภาคการเกษตร)

- ผู้หญิง วันละ ๒๕๐ บาท
- ผู้ชาย วันละ ๓๐๐ บาท

แรงงานจ้าง ประมาณ ๙๐ % มาจากภายนอกอำเภอหรือต่างจังหวัด

รวมทั้งแรงงานต่างด้าว

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

(๑) หมู่ที่ ๒ บ้านนอก

- จำนวนครัวเรือน ๕๙๔ ครัวเรือน
- จำนวนประชากรชาย ๓๕๙ คน
- จำนวนประชากรหญิง ๓๗๒ คน
- จำนวนประชากรรวม ๗๓๑ คน

- จำนวนพื้นที่ ๗,๕๑๗ ไร่

(๒) หมู่ที่ ๓ บ้านเหนือ

- จำนวนครัวเรือน ๒๑๙ ครัวเรือน
- จำนวนประชากรชาย ๒๐๑ คน
- จำนวนประชากรหญิง ๑๙๓ คน
- จำนวนประชากรรวม ๓๙๔ คน
- จำนวนพื้นที่ ๕,๙๐๐ ไร่

(๓) หมู่ที่ ๔ บ้านค่าย

- จำนวนครัวเรือน ๔๒๘ ครัวเรือน
- จำนวนประชากรชาย ๓๗๒ คน
- จำนวนประชากรหญิง ๓๙๖ คน
- จำนวนประชากรรวม ๗๖๘ คน
- จำนวนพื้นที่ ๗,๑๒๙ ไร่

(๔) หมู่ที่ ๕ บ้านท้องนายปาน

- จำนวนครัวเรือน ๖๒๖ ครัวเรือน
- จำนวนประชากรชาย ๓๕๐ คน
- จำนวนประชากรหญิง ๓๕๐ คน
- จำนวนประชากรรวม ๗๐๐ คน
- จำนวนพื้นที่ ๖,๙๕๙ ไร่

(๕) หมู่ที่ ๖ บ้านหาดรีน

- จำนวนครัวเรือน ๙๕๐ ครัวเรือน
- จำนวนประชากรชาย ๓๔๘ คน
- จำนวนประชากรหญิง ๓๒๓ คน
- จำนวนประชากรรวม ๖๗๑ คน
- จำนวนพื้นที่ ๔,๙๒๐ ไร่

๗.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร

(๑) ข้อมูลด้านการเกษตร

ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร
อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตำบลเกาะพะงัน

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือน ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	ประชากร ทั้งหมด (คน)	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร (ไร่)								
															
๑	บ้านห้องศาลา	๕,๑๑๔	๔,๖๖๕	๘๕๓	๓๓๒	๕,๘๖๒	๔,๖๖๓	-	-	-	-	-	-	-	๑
๒	บ้านโสม	๖,๖๖๕	๔,๓๗๕	๑๖๖	๑๐๖	๒,๖๖๕	๔,๖๖๕	๕๐	๑๗	๕	๓	๒	๑๕	-	๒
๓	บ้านมะเดื่อหวาน	๓,๖๖๕	๒,๖๖๖	๑๓๗	๑๑๐	๔๕๕	๒,๖๖๖	๒๕	๑๕	๖	๒	๓	๕	-	๕
๔	บ้านวาสุ	๓,๕๖๕	๒,๕๖๖	๑๓๖	๑๒๐	๔๖๕	๒,๕๖๖	-	-	-	-	-	-	-	-
๕	บ้านโลกบ้านเก่า	๒,๑๖๕	๑,๕๖๕	๑๒๖	๑๔	๑๓๕	๑,๕๖๖	๕๐	๑๐	๒	๒	-	-	-	-
๖	บ้านดินทอง	๑,๖๖๕	๑,๕๖๕	๑๓๗	๑๐	๑๒๗	๑,๕๖๖	๕๕	๑๕	๒	-	๒	-	-	-
๗	บ้านโลกกล้า	๕,๕๖๕	๕,๖๖๖	๑๖๕	๒๖๑	๑,๓๖๕	๕,๕๖๖	๕๐	๒๐	๓	๔	๓	-	-	๒
๘	บ้านศรีบุญ	๕,๕๖๕	๕,๖๖๖	๒๓๗	๑๖๕	๑,๓๖๕	๕,๕๖๖	๕๐	๒๐	๓	๔	๓	-	-	๒
รวม		๓๕,๖๖๕	๓๑,๑๖๕	๒,๖๖๕	๑,๒๖๕	๑๑,๖๖๕	๓๑,๖๖๖	๒๕๐	๑๗	๕๕	๒๑	๑๕	๒๐	-	๑๓

ตำบลบ้านใต้

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือน ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	ประชากร ทั้งหมด (คน)	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร (ไร่)								
															
๑	บ้านดินรอกก้อน	๒,๖๖๕	๕,๖๖๕	๑๖๕	๑๖๗	๒,๖๖๕	๕,๖๖๕	๑๕	๕	๓	-	๒	-	-	-
๒	บ้านนงกัพัฒนา	๗,๕๖๕	๕,๕๖๕	๑๖๕	๑๐๖	๒๖๕	๕,๕๖๖	๑๒	๖	๑๕	๕	๗	๑๖๕	-	๓
๓	บ้านเหนือพัฒนา	๕,๑๖๕	๕,๐๖๖	๑๐๕	๗๕	๑๕๖	๕,๐๖๖	๗	๓	๖	๕	๖	๓๐	-	๑
๔	บ้านสายพัฒนา	๕,๑๖๕	๕,๑๖๖	๑๐๗	๑๒๕	๔๐๕	๕,๑๖๖	๑๖	๖	๒๕	๕	๑๓	๒๖	-	๔
๕	บ้านห้องน้ายบ้าน	๑,๕๖๕	๑,๑๖๖	๑๓๐	๑๑๑	๑๖๖	๑,๑๖๖	๑๕	๒๐	๒๐	๒๐	๑๑	๒๕๐	-	๒
๖	บ้านหาดรีน	๕,๕๖๕	๑,๑๖๖	๑๒๐	๗๖	๑๖๖	๑,๑๖๖	๕	๓	-	-	๓	-	-	-
รวม		๓๕,๕๖๕	๒๗,๕๖๕	๖๕๐	๖๕๕	๕,๑๖๕	๒๖,๕๖๖	๑๐๕	๑๖	๖๕	๑๗	๑๒	๕๗๓	-	๑๗

ตำบลเกาะเต่า

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือน ทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	ประชากร ทั้งหมด (คน)	การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร (ไร่)								
															
๑	บ้านหาดทรายรี	๕,๑๖๕	๓,๘๖๖	๑๐๗	๕๕	๑๗๕	๓,๘๖๖	-	-	-	-	-	-	-	-
๒	บ้านแม่หาด	๓,๕๖๕	๓,๖๕๖	๑๓๓	๖๕	๑๕๕	๓,๖๕๖	-	-	-	-	-	-	-	-
๓	บ้านโลกบ้านเก่า	๕,๑๖๕	๓,๕๖๕	๑๒๖	๕๖	๑๖๕	๓,๕๖๕	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม		๑๓,๘๖๕	๑๑,๐๘๖	๓๖๖	๑๖๕	๓,๓๖๕	๑๑,๐๘๖	-	-	-	-	-	-	-	-

ข้อมูลด้านการเกษตร

(๑) สภาพการผลิต

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๙๕ ยังคงประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งได้แก่ การทำสวนมะพร้าว เลี้ยงสัตว์ ประมง โดยการทำสวนมีสัดส่วนสูงสุด การเลี้ยงสัตว์เป็นการเลี้ยงในครัวเรือน ส่วนประมงชายฝั่งมีปลาหมึกเป็นผลิตภัณฑ์หลัก

(๒) การผลิตพืช

(๒.๑) มะพร้าว พื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทุกหมู่บ้านในตำบลบ้านใต้ ส่วนใหญ่ปลูกเป็นสวน แต่บางแห่งปลูกในสภาพสวนผสม เช่น กับไม้ผลอื่นๆ กับมะม่วงหิมพานต์ และพืชอื่นๆ รวมอยู่ด้วย ในตำบลบ้านใต้มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมดประมาณ ๓๘,๕๐๔ ไร่ ครอบครัวยังมีการปลูกมะพร้าว ๔๘๐ ครัวเรือน

ด้านการตลาดมะพร้าว

- ขายในรูปมะพร้าวผลคละให้แก่พ่อค้าคนกลางในตำบล โดยผู้ซื้อจะนับจำนวนผลเป็นร้อยแล้วนำมาปอกเปลือกไปขายส่งยังตลาดบ้านดอนและจังหวัดใกล้เคียงเพื่อให้ผู้บริโภคซื้อไปประกอบอาหารต่อไป

- ขายในรูปมะพร้าวแห้ง โดยเกษตรกรจะนำมะพร้าวมาแปรรูปเป็นมะพร้าวแห้งแล้วนำมาขายให้กับพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่นหรือส่งมาขายยังโรงงานทำน้ำมันมะพร้าวโดยตรง โดยกำหนดราคาเป็นกิโลกรัมตามคุณภาพของมะพร้าวแห้ง

- ปัญหา ผลผลิตตกต่ำ ค่าจ้างแรงงานสูง และถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง
- แนวทางการแก้ไขปัญหา กลุ่มเกษตรกรรวมตัวเพื่อทำกิจกรรมเสริมรายได้ เช่น ปลูกพืชแซม , เลี้ยงสัตว์

(๒.๒) มะม่วงหิมพานต์ พื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์มีแนวโน้มปลูกมากขึ้น เพราะยังเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปัจจุบันตำบลบ้านใต้มีพื้นที่ปลูกมะม่วงหิมพานต์ประมาณ ๒๐ ไร่ มีเกษตรกรปลูกประมาณ ๕๐ ราย

- ปัญหา ราคาผลผลิตไม่แน่นอน มีปัญหาพวกหนอนซอนเปลือกและหนอนเจาะลำต้น อีกทั้งผลผลิตขาดคุณภาพ

- แนวทางการแก้ไขปัญหา รวมกลุ่มปรับปรุงผลผลิตมะม่วงหิมพานต์ , ให้ความรู้เรื่องการปลูกมะม่วงหิมพานต์

(๒.๓) ทูเรียน การปลูกทุเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพราะตลาดยังมีความต้องการสูง ในปัจจุบันในตำบลบ้านใต้มีการปลูกทุเรียน ประมาณ ๑๑๙ ไร่ ส่วนมากเป็นสวนขนาดเล็ก ๑ - ๓ ไร่

- ปัญหา โรครากเน่า , โรคโคนเน่า และคุณภาพผลผลิตไม่พอ
- แนวทางแก้ไขปัญหา รวมกลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียน , รมจอร์ควิธีการป้องกันกำจัดโรครากเน่า , โคนเน่า

(๒.๔) เงาะ มีปลูกในพื้นที่หมู่ที่ ๒ , ๓ , ๔ , ๕ มีจำนวนประมาณ ๔๒ ไร่ โดยมากมีทั้งเงาะพันธุ์ดีและเงาะพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมอยู่ด้วย มีเกษตรกรผู้ปลูกเงาะประมาณ ๕๐ ราย เงาะจะออกสู่ตลาดในเดือนกรกฎาคม ถึงสิงหาคม ผลผลิตส่วนใหญ่ขายในตลาดท้องถิ่น ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด

- ปัญหา มีโรคและแมลงศัตรูพืช , ราคาผลผลิตต่ำ

- แนวทางการแก้ไขปัญหา รมรณรงค์ให้เกษตรกรปลูกเงาะเพิ่มขึ้น , แก้ไขปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรู

(๒.๕) มังคุด พื้นที่ปลูกมังคุดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เพราะมังคุดกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปัจจุบันตำบลบ้านไต้มีพื้นที่ปลูกมังคุดประมาณ ๒๗ ไร่

- ปัญหา ผลผลิตขาดคุณภาพและยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด
- แนวทางการแก้ไขปัญหา รวบรวมกลุ่มปรับปรุงคุณภาพผลผลิต

(๒.๖) พืชผัก ตำบลบ้านไต้มีพื้นที่ปลูกผักประมาณ ๒๐ ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกผักไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือน ที่เหลือก็นำไปขายยังตลาดท้องถิ่น ไม่มีการปลูกผักเป็นอาชีพ ผักส่วนใหญ่จึงถูกนำเข้ามาจากตลาดบ้านดอนและจากตลาดในอำเภอใกล้เคียง

- ปัญหา เรื่องโรคและแมลงศัตรู , ผักที่นำเข้ามามีราคาแพงขึ้นและมีสารพิษตกค้างในผักหลงเหลืออยู่มาก

- แนวทางการแก้ไขปัญหา การรวมกลุ่มผู้ผลิตและผู้ขายผัก , รมรณรงค์เรื่องการป้องกันและกำจัดโรคและแมลงโดยการละเว้นการใช้สารเคมี

(๒.๗) พืชไร่ ตำบลบ้านไต้มีพื้นที่ปลูกพืชไร่ประมาณ ๕๐ ไร่ โดยปลูกพืชแซมผัก เช่น แซมไม้ผล , แซมยางพารา และแซมสวนมะพร้าว พืชไร่นิยมปลูก ได้แก่ สับปะรด , มะละกอ , เผือก , มัน และกล้วยต่างๆ เป็นต้น

- ปัญหา พันธุ์พืชไร่ควรปรับปรุงจากพันธุ์พื้นเมืองเป็นพันธุ์ส่งเสริม , ราคาพืชไร่ยังมีราคาถูก , การคมนาคมขนส่งยังไม่สะดวกตลอด

- แนวทางการแก้ไขปัญหา รวบรวมกลุ่มผู้ผลิตและผู้ขาย , ส่งเสริมให้มีการปลูกพืชไร่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น , รมรณรงค์เรื่องการป้องกันกำจัดโรคและแมลงอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) การผลิตสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ในตำบลบ้านไต้มีไม่มากนักส่วนมากเป็นการเลี้ยงภายในครอบครัว ส่วนอาหารก็ใช้เศษวัสดุในสวนหรือเศษอาหารในครอบครัวเลี้ยง วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงส่วนมากเพื่อบริโภคภายในครอบครัวส่วนที่เหลือก็นำมาจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น หรือตลาดใกล้เคียงบ้างเล็กน้อย สัตว์ที่สำคัญของตำบลบ้านไต้ มีดังนี้

(๓.๑) โค , กระบือ พันธุ์ที่นิยมเลี้ยงส่วนมากเป็นพันธุ์พื้นเมือง เพื่อใช้ในการลำเลียงพืชผลทางการเกษตรและเพื่อขยายพันธุ์ เมื่อก่อนตำบลบ้านไต้มีการเลี้ยงกระบือเป็นจำนวนมาก โดยการเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง ต่อมาเมื่อราคากระบือสูงขึ้นมากเกษตรกรก็ขายกระบือกันมากขึ้น ประกอบกับเกษตรกรได้นำรถยนต์เข้ามาใช้แทนกระบือกันมากขึ้นความสำคัญของกระบือจึงลดลงไป

(๓.๒) สุกร ตำบลบ้านไต้มีการเลี้ยงสุกรทั่วไปทั้ง ๖ หมู่บ้าน สุกรที่เลี้ยงส่วนมากเป็นสุกรพันธุ์พื้นเมือง ส่วนสุกรลูกผสมแท้มีการเลี้ยงบ้างแต่เป็นจำนวนน้อยมาก อาหารสุกรส่วนใหญ่ใช้เศษอาหารในครัวเรือนผสมกับรำข้าวและมะพร้าวเป็นอาหารหลัก จึงทำให้สุกรโตช้าไม่ทนทานต่อโรคและพยาธิ คุณภาพซากของสุกรไม่ดีและมีไขมันมาก การจำหน่ายสุกรส่วนใหญ่จะขายให้กับพ่อค้าคนกลางเพื่อฆ่าและขายเนื้อในตลาดท้องถิ่น เกษตรกรบางรายไม่เลี้ยงสุกรขุนแต่จะทำการเลี้ยงพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์เพื่อจำหน่ายลูกสุกรเพียงอย่างเดียว วิธีเลี้ยงสุกรส่วนใหญ่เลี้ยงแบบปล่อยคอกถ้ามีการเลี้ยงหลายตัว

(๓.๓) ไก่พื้นเมือง มีการเลี้ยงอยู่ทั่วไปทั้งตำบล โดยเฉลี่ยจะมีการเลี้ยงประมาณ ๕ - ๑๐ ตัว/ครอบครัว ส่วนมากเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคภายในครอบครัว ส่วนที่เหลือก็จะนำมาขายยังตลาดใน

ท้องถิ่น การเลี้ยงส่วนใหญ่ใช้มะพร้าวและเศษอาหารภายในครอบครัว วิธีการเลี้ยงแบบปล่อยทุ่ง ไม่มีการทำวัคซีนป้องกันโรคไก่จึงมักเกิดโรคระบาดได้ง่าย ไก่พื้นเมืองโดยเฉลี่ยจะมีการเลี้ยงทุกครอบครัว

(๓.๔) การเลี้ยงผึ้ง มีการเลี้ยงผึ้งอยู่ทั่วไปทั้งตำบล ส่วนใหญ่จะเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคภายในครอบครัว ที่เหลือก็จะส่งขายยังตลาดท้องถิ่นและตลาดใกล้เคียง มารยะหลังนี้มีผึ้งธรรมชาติน้อยเพราะเกษตรกรหันมาใช้ยาฆ่าแมลงกันมากขึ้น จึงทำให้การเลี้ยงผึ้งลดน้อยลงไปด้วย

ปัญหา ที่พบจากการเลี้ยงสัตว์ของตำบลบ้านใต้

- สัตว์มักเกิดโรคระบาดและพยาธิ เพราะไม่มีการฉีดวัคซีนป้องกัน
- สัตว์ที่เลี้ยงมักเป็นสัตว์พันธุ์พื้นเมือง ไม่มีการปรับปรุงพันธุ์หรือหาพันธุ์สัตว์

ใหม่ๆ มาเลี้ยง

- อาหารสัตว์มีราคาแพง ในปัจจุบันอาหารสัตว์มีราคาแพงมากทำให้เกษตรกรมีกำไรน้อยหรือต้องประสบภาวะการขาดทุน

แนวทางการแก้ไขปัญหา

- ปัญหาเรื่องสัตว์เกิดโรคระบาดควรมีการทำวัคซีนป้องกันและมีการถ่ายพยาธิสัตว์เป็นระยะๆ โดยตลอด
- ควรมีการปรับปรุงพันธุ์สัตว์เป็นพันธุ์ส่งเสริมเพราะเลี้ยงง่าย โตเร็ว มีคุณภาพดี ราคาดี
- อาหารสัตว์มีราคาแพง ควรจัดการวัตถุดิบมาผสมอาหารเองและพยายามหาวัตถุดิบท้องถิ่นทดแทนให้มากที่สุดเพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

(๔) การผลิตด้านประมง

ตำบลบ้านใต้เมื่อก่อนเคยอุดมสมบูรณ์ไปด้วยปลาและสัตว์น้ำ ต่อมาเครื่องมือทางการประมงได้พัฒนาทันสมัยขึ้น ปลาและสัตว์น้ำจึงลดลงอย่างเห็นได้ชัด จนไม่พอกับความต้องการของผู้บริโภคจึงหันมาใช้เนื้อสัตว์บริโภคแทนซึ่งมีราคาที่สูงมาก รวมทั้งผักก็เช่นกันจะมีราคาสูงขึ้น

- ปัจจัยการผลิตด้านปุ๋ยและสารเคมี

เกษตรกรส่วนใหญ่ในตำบลไม่มีการใส่ปุ๋ยมะพร้าวเพราะปุ๋ยมีราคาแพงประกอบกับผลผลิตมีราคาต่ำมากจึงไม่คุ้มกับการลงทุน ส่วนสารเคมีที่ใช้เป็นสารกำจัดวัชพืช ซึ่งมีแนวโน้มในการใช้สูงในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมาการใช้เทคโนโลยีในการผลิต

- การผลิตมะพร้าวเป็นมะพร้าวแห้งเกษตรกรใช้เทคโนโลยีชาวบ้านเป็นการตากแดด จะได้มะพร้าวที่มีคุณภาพดี

- การเลี้ยงผึ้งโพรงโดยใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้ในพื้นที่ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำ

(๒) สถาบันเกษตรกร

(๒.๑) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๕ กลุ่ม

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนอกพัฒนา
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเหนือพัฒนา
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านค่ายพัฒนา
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทองนายปาน
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหาดรีน

(๒.๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๖ กลุ่ม

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชมรมแพทย์แผนไทยอำเภอเกาะพะงัน
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านทองนาง
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงผึ้งโพรง
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนชาวสวนมะพร้าวเกาะพะงัน
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม้ผลเกาะพะงัน
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนน้ำมันมะพร้าวเกาะพะงัน

(๒.๓) ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๑ ศูนย์

(๒.๔) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
จำนวน ๑ ศูนย์

(๒.๕) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๑ ศูนย์

(๒.๖) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) จำนวน ๖ ราย

๗.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

(๑) ลำคลอง ๙ แห่ง ที่ได้แก่

- คลองวังไม้แดง
- คลองวังม่วง
- คลองสระมโนราห์
- คลองบ้านค่าย
- คลองธารประเวศ
- คลองธารเสด็จ
- คลองวังทอง
- คลองท่าใหญ่
- คลองหาดยาง

(๒) แหล่งต้นน้ำลำห้วย จำนวน ๘ แห่ง

(๓) หนองน้ำ/บึงสาธารณะ จำนวน ๒ แห่ง

(๔) น้ำตก จำนวน ๕ แห่ง

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

(๑) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- สระน้ำ จำนวน ๑ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น จำนวน ๒๖ แห่ง
- เขื่อน จำนวน ๔ แห่ง
- ฝาย จำนวน ๕ แห่ง (ฝายสระมโนราห์ , ฝายวังไม้แดง)
- ประปาภูเขา จำนวน ๕ แห่ง
- อ่างเก็บน้ำ จำนวน ๑ แห่ง (อ่างเก็บน้ำเขาพังบอน)
- โครงการอ่างเก็บน้ำธารประเวศ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี (อยู่ระหว่างดำเนินการ) มีพื้นที่อ่างเก็บน้ำรวมทั้งห้วงงานประมาณ ๑๑๐ ไร่ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด ๔๗PPL ๑๔๖-๗๙๙ ระวัง ๔๙๒๘-II บริเวณลาดเชิงเขาคลองธารประเวศ ทางด้านใต้มีภูเขาสูง โดยภูเขาสำคัญในบริเวณพื้นที่โครงการ คือ เขาลาดไม้แก้ว ที่ระดับความสูง +๓๗๖ ม.รทก. และเขาหრაที่ระดับความสูง +๖๓๕ ม.รทก.

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนา นับถือศาสนาพุทธประมาณ ๙๐ % และนับถือศาสนาอื่นๆ (คริสต์ , อิสลาม , ฮินดู) ประมาณ ๑๐ %

- วัดโพธิ์

วัดโพธิ์ตามประวัติกล่าวว่า นายสำเภา ชาวไชยา มีอาชีพต่อเรือ ทำสวนมะพร้าวและทำน้ำตาลขายที่เกาะพะงันเป็นผู้ปรารถนาที่จะสร้างวัดถวาย โดยให้ลูกชายเป็นคนสร้างถวายเมื่อตนถึงแก่กรรม เดิมชื่อ วัดสำเภาทอง ภายหลังพ่อท่านโพธิ์มาเป็นเจ้าอาวาสทำให้ผู้คนเรียกขานกันว่าวัดพ่อท่านโพธิ์ภายหลังเรียกชื่อสั้นลงจนกลายเป็นวัดโพธิ์มาจนถึงปัจจุบัน วัดโพธิ์เจริญรุ่งเรืองต่อมาในสมัยพ่อท่านหมื่นและพ่อท่านขวัญ จนราว พ.ศ. ๒๔๕๙ หลังจากพ่อท่านขวัญมรณภาพก็ไม่มีเจ้าอาวาสสืบต่อมาจึงทำให้กลายเป็นวัดร้างอยู่ระยะหนึ่ง ต่อมาได้มีพระภิกษุมานำพรชมาอีก ปัจจุบันเป็นวัดประจำหมู่บ้านที่ชาวบ้านมาทำงานบุญต่างๆ

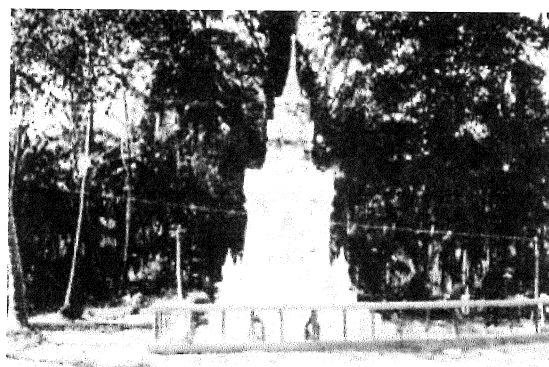

- ที่พักสงฆ์บ้านท้องนายปาน

- โบราณสถานวัดใน

วัดในตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน วัดในแห่งนี้ไม่ปรากฏหลักฐานการสร้างที่ชัดเจน ตัวโบราณสถานอยู่ในพื้นที่วัดร้างในเขตธรณีสงฆ์ของวัดโพธิ์ หมู่ ๒ บ้านนอก ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน ชาวบ้านเรียกกันสืบมาว่าวัดใน เพราะถัดไปมีวัดนอกอีก ๑ วัด บริเวณวัดในมีโบราณสถาน คือ เจดีย์ ๓ องค์ เจดีย์องค์แรกยังคงสภาพอยู่มากที่สุด เป็นเจดีย์สี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง ก่ออิฐถือปูน เจดีย์องค์ที่สองสร้างด้วยหินปะการังเหลือเพียงฐานปัจจุบันถูกโอบคลุมด้วยต้นโพธิ์ใหญ่ เจดีย์อีกองค์หนึ่ง อยู่ด้านทิศตะวันออกของเจดีย์หินปะการังเป็นเจดีย์ขนาดเล็ก ก่ออิฐถือปูนเหลือเพียงส่วนฐานเช่นเดียวกัน โบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญ ได้แก่ เจดีย์ ประกอบด้วยเจดีย์ก่ออิฐถือปูน และเจดีย์หินปะการัง รายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) เจดีย์ก่ออิฐถือปูนองค์ที่หนึ่ง เป็นเจดีย์ฐานสี่เหลี่ยม ฐานชั้นล่างเป็นฐานเชิงสูง มีซุ้มประดับที่ฐานด้านละ ๒ ซุ้ม ภายในซุ้มมีซุ้มค้ำอยู่ครึ่งตัว ด้านหน้าทางทิศตะวันออกมีบันไดทางขึ้น ถัดไปเป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ย่อมุมไม้สิบสอง รองรับเรือนธาตุย่อมุมไม้สิบสองประดับด้วยเครื่องถ้วยชาม และลายปูนปั้นตามพื้นผิวของย่อมุมลายปูนปั้นเหล่านี้ ได้แก่ รูปทหารจีนทางมุมทิศตะวันออกเฉียงใต้ รูปครุฑทางมุมด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ รูปครุฑขนาดทางมุมด้านตะวันออกเฉียงใต้

ตัวเรือนธาตุมีซุ้มทั้ง ๔ ด้าน ประดับตกแต่งด้วยลายปูนปั้น แต่บางซุ้มลวดลายได้กะเทาะ หลุดร่วงไปแล้ว เหลือซุ้มด้านทิศเหนือเป็นรูปอสูรต่อสู้กัน อสูรตนหนึ่งถือกระบองในมือขวา ขาขวาเหยียบ อยู่บนตัวอสูรอีกตนหนึ่ง ขาซ้ายเหยียบสะโพก มือซ้ายจับแขนอสูรที่เปลื้องปล้ำไว้ อสูรที่ถูกเหยียบถือ กระบองค้ำยันตนเองเอาไว้ ถัดจากชั้นเรือนธาตุเป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่อีกชั้น รองรับองค์ระฆังขนาดเล็กที่เหลือ เพียงปากระฆัง ส่วนยอดหักหายไปทั้งหมด สภาพเจดีย์ชำรุดทรุดโทรมอยู่ในขั้นอันตรายต่อการพังลงมา เนื่องจากถูกลักลอบเจาะผนังเจดีย์เพื่อค้นหาของมีค่า ทำให้ผนังเจดีย์ด้านทิศตะวันตกออกถูกทำลายลงเกือบหมด มองเห็นผนังอิฐแกนในรอยต่อผนังเรือนธาตุทิศตะวันตกเฉียงเหนือมีรอยแตกร้าวของอิฐก่อผนังเป็นแนวยาว ประมาณ ๓๐ - ๕๐ เซนติเมตร รูปแบบศิลปกรรมเป็นเจดีย์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประมาณรัชกาลที่ ๓ - ๔ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช ดำเนินการบูรณะ งบประมาณทั้งสิ้น ๒๕๐,๐๐๐ บาท

๒) เจดีย์ก่ออิฐถือปูนองค์ที่สอง เป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูนขนาดเล็ก ขนาดประมาณ ๑ x ๑ เมตร อยู่ด้านทิศตะวันออกของเจดีย์หินปะการัง เหลือเพียงส่วนฐานเป็นฐานบัวแก้วอกไก่ ๒ ชั้น น่าจะเป็น เจดีย์ราย หรือฐานสำหรับวางเครื่องบูชา

๓) เจดีย์หินปะการัง สร้างด้วยหินปะการังเป็นก้อนเหลี่ยมขนาดใหญ่วางซ้อนกัน ปัจจุบันมี รากต้นไม้โพธิ์โอบคลุมไว้ทั้งหมด ลำต้นเจริญเติบโตอยู่บนองค์เจดีย์ อย่างไรก็ตามก็ตีงพอสั่งเกตได้ว่าเจดีย์องค์นี้ เหลือเพียงส่วนฐานที่ทำเป็นฐานที่ทำเป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ ขนาดของฐานเจดีย์ที่เหลือกว้างราว ๔ - ๕ เมตร

เจดีย์วัดใน เป็นหลักฐานแสดงถึงการตั้งชุมชนสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น เหตุเพราะ (หมู) บ้านกับวัดเป็นของคู่กัน ลวดลายปูนปั้นประดับเจดีย์มีเค้าอิทธิพลจีน อาจหมายถึงชุมชนเชื้อสายจีนเข้ามา อาศัยอยู่บนเกาะพะงัน และร่วมสร้างสรรคงานศิลปกรรมทางศาสนาร่วมกับชนท้องถิ่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๑๑ นครศรีธรรมราช ได้ขุดแต่งโบราณสถานและขุดตรวจ ชั้นดินอยู่อาศัย ได้พบเครื่องลายครามจีนสมัยราชวงศ์หมิงและชิง เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นกระปุก บรรจุอิฐที่เผาแล้วนำไปฝังไว้ที่ฐานเจดีย์ สันนิษฐานว่าบริเวณวัดในน่าจะมีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมาตั้งแต่ สมัยอยุธยา ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นประมาณรัชกาลที่ ๓ - ๔ จึงได้ก่อสร้างเจดีย์ขึ้นในบริเวณวัด แห่งนี้

ตามประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนโบราณสถานและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน ราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓ เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๘๐ ง ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๐ ข้อ ๑๖ โบราณสถานวัดใน ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่โบราณสถานประมาณ ๑ งาน ๔๘ ตารางวา

ที่มา ; สมาคมโรงแรมเกาะพะงัน <https://www.kohphanganhotelsassociation.com/๑๕๑๖๘๙๗๐/> เกี่ยวกับเกาะพะงัน

- มัสยิดปูเลาเมะลาเย
- ที่สงวนประจำหมู่บ้าน (วัดนอก)
- สุสานอิสลามบางน้ำเค็ม ที่สงวนประจำหมู่บ้าน มีเนื้อที่ประมาณ ๖ ไร่ ๑ งาน ๔๓ ตารางวา ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ส.ธ. ๑) เลขที่ ๔๘๕๗๔
- ป่าช้าศาลาลอย มีเนื้อที่ประมาณ ๒ ไร่ ๑ งาน ๑๙ ตารางวา ตามหนังสือ สำคัญสำหรับที่หลวง (ส.ธ. ๑) เลขที่ ๐๒๐๗

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีชักพระทางทะเล

ประวัติความเป็นมา

ประเพณีชักพระไม่ว่าจะเป็นทางบกหรือทางน้ำ สันนิษฐานว่า น่าจะสืบเนื่องมาจากตำนานเทโวโรหนสูตร ซึ่งมีหลักฐานปรากฏในคัมภีร์ชุกทกนิกายว่า ก่อนพุทธศก ๘๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงเสด็จไปประทับจำพรรษา ณ เทวโลก ชั้นดาวดึงส์ เพื่อแสดงธรรมโปรดพุทธมารดาจนตลอดไตรมาสแล้วก็เสด็จกลับสู่ชมพูทวีป ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ จากปฐมเหตุนี้เอง ชาวเมืองจึงถือว่าวันนี้เป็นวันพระเสด็จ และจัดเป็นประเพณีชักพระสืบต่อกันมา จนถึงปัจจุบันนี้

สำหรับประเพณีชักพระเกาะพะงัน มีความแตกต่างจากที่อื่น คือ ถือเอาวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๑ เป็นวันชักพระ ด้วยเหตุที่ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญ ได้แก่ สมและน้ำ เนื่องจากเป็นการชักพระทางน้ำ ใช้อ่าวท้องศาลาเป็นบริเวณงาน ประเพณีชักพระทางน้ำเกาะพะงันเกิดขึ้นเมื่อใด ยากที่จะหาคำตอบได้แน่ชัด แต่จากการสอบถามผู้สูงอายุวัย ๙๖ ปี ก็มีเพียงคำตอบที่คาดว่าน่าจะเป็นเวลาร้อยปีเศษมาแล้ว เพราะเมื่อเป็นเด็กก็มีประเพณีนี้แล้ว โดยทุกฝ่ายพร้อมเพรียงกันจัดงานดังกล่าวว่า "พระช่วยฟื้นผาย หลึงชายทุกวัยไปลงเรือ" บ้านทุกหลังเป็นบ้านร้าง ๓ วัน ในทะเลเต็มไปด้วยเรือมาด เรือเพรียนับ ๑๐๐ ลำ ที่ผูกโยงกับเชือกเส้นเดียวกันจากเรือพนมพระ ช่วยกันผายลากเรือพนมพระไปทั่วบริเวณอ่าวท้องศาลา พร้อมกับร้องเพลงชักพระที่มีทำนองไพเราะ และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว กิจกรรมภาคกลางวัน มีการทำบุญเลี้ยงพระช่วงเช้า แล้วทุกคนไปลงเรือแห่พระ จนได้เวลาถวายภัตตาหารเพลจึงหยุดพัก ภาคบ่ายลงเรือแห่พระ ร้องเพลง แข่งเรือผาย ประท้วงเรือพระ เป็นต้น จนถึง ๕ โมงเย็น ในภาคกลางคืน มีการร่วมฟังพระธรรมเทศนา ทำกิจกรรมดังกล่าวนี้จนครบ ๓ วัน โดยมีวัดราษฎร์เจริญเป็นศูนย์กลางการจัดงาน ต่อมาสภาพเศรษฐกิจและสังคมเกาะพะงัน เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กลายเป็นเมืองท่องเที่ยว สำคัญของชาวไทยและชาวต่างประเทศ อาชีพและการดำเนินชีวิตของชาวเกาะพะงันก็เปลี่ยนแปลงไป การจัดและร่วมกิจกรรมงานชักพระก็ไม่สามารถทำได้เหมือนก่อน โดยเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปบ้าง อย่างไรก็ตาม ชาวเกาะพะงันก็ไม่มีวันหยุดทั้งงานประเพณีสำคัญนี้ ได้ร่วมมือกันจัดงานมาทุกปีไม่เคยขาด เป็นที่ชื่นชมของผู้มาพบเห็นและผู้มาร่วมงานได้รับความสุขกันถ้วนหน้า สร้างความสามัคคีพร้อมกับการทนุบำรุงพระพุทธศาสนาได้อย่างดียิ่ง

ที่มา ; สมาคมโรงแรมเกาะพะงัน <https://www.kohphanganhotelsassociation.com/๑๕๑๖๘๙๗๐/>
เกี่ยวกับเกาะพะงัน

- ประเพณีรับส่งตายาย

ประเพณีรับส่งตายาย เป็นประเพณีทำบุญวันสารทในเดือนสิบ ซึ่งจะจัดขึ้นทุกท้องถิ่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูอย่างสูงยิ่งต่อบรรพบุรุษ เป็นประเพณีที่ชาวบ้านทุกครอบครัวไปทำบุญที่วัดเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว

ช่วงเวลาวันรับตายายจะตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๐ ในวันนี้ประชาชนมักเดินทางกลับภูมิลำเนา เพื่อประกอบกิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะเป็นการกระทำเพื่อแสดงออกถึงความกตัญญูแล้ว ยังเป็นการพบปะสังสรรค์ระหว่างญาติพี่น้องอีกด้วย ชาวบ้านทุกครอบครัวจะจัดอาหารคาวหวานดอกไม้ธูปเทียน ไปทำบุญที่วัด

วันส่งตายาย จะตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งการทำบุญวันส่งตายายจึงมีความสำคัญพอกัน แต่ในวันส่งตายายจะจัดเตรียมอาหารคาวหวานต่างๆ เป็นพิเศษ พร้อมของใช้ในครัวเรือน เชื่อว่า จัดเตรียมให้ตายายนำกลับไปใช้ จะต้องมีการทำขนมตายาย อันได้แก่ ขนมลา ขนมกรุบ และยาหนม เป็นต้น ขนมดังกล่าวนำมาจัดใส่กระเชอ แล้วนำไปถวายพระที่วัด หลังจากนั้นจะนำอาหาร และขนมส่วนหนึ่งไปวางตามสถานที่ต่างๆ ของวัด เช่น ประตูวัด โคนต้นไม้ และริมกำแพง เพื่อให้เปรตที่ไม่มีญาติมารับเอาไป เรียกว่า ชิงเปรต

ประเพณีรับส่งตายาย เป็นประเพณีทำบุญวันสารทในเดือนสิบ ซึ่งจะจัดขึ้นทุกท้องถิ่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูอย่างสูงยิ่งต่อบรรพบุรุษ เป็นประเพณีที่ชาวบ้านทุกคนรอบครัวไปทำบุญที่วัดเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

- “วันรำลึกเสด็จประพาสต้นเกาะพะงัน รัชกาลที่ ๕”

จากการศึกษาประวัติศาสตร์ของอำเภอเกาะพะงัน จะพบว่าในการเสด็จประพาสต้นของพระพุทธเจ้าหลวงรัชกาลที่ ๕ นั้นได้มีพระมหากษัตริย์คุณอย่างสูงต่อชาวอำเภอเกาะพะงัน เนื่องจากแทบทุกครั้งที่ท่านเสด็จประพาสต้นหัวเมืองทางใต้หรือเสด็จประพาสยุโรป พระองค์ทรงเสด็จพักผ่อนพระวรกายที่อำเภอเกาะพะงันแทบทุกครั้ง ซึ่งหากจะนับแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๓๑ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ท่านได้เสด็จประพาสเกาะพะงัน เนื่องจากได้ทอดพระเนตรเห็นน้ำตกใหญ่อยู่กลางหาดและได้พระราชทานนามว่า “ธารเสด็จ” จนถึงวันจันทร์ที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๒ ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายที่ท่านได้เสด็จประพาสเกาะพะงัน ซึ่งรวมกันแล้วถึง ๑๔ ครั้งด้วยกัน นอกจากนั้นแล้วในหลายๆ ครั้งท่านยังให้จารึกหลักฐาน พระปรมาภิไธยย่อ “จปร” , ตัวเลข และตัวอักษรต่างๆ ไว้นับถึง ๑๐ แห่ง โดยเฉพาะบริเวณน้ำตกที่พระองค์โปรดปรานมาก และได้พระราชทานนามไว้ทั้ง ๓ แห่ง ได้แก่ น้ำตกธารเสด็จ , น้ำตกธารประพาส และน้ำตกธารประเวศ ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน ซึ่งอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพรรณไม้และสัตว์ป่านานาพรรณ โดยเฉพาะกวางที่มีเป็นจำนวนมาก เนื่องด้วยชาวเกาะพะงันได้รับพระราชทานจากล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ เช่นเดียวกัน

ดังนั้น เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ ที่มีต่อประชาชนชาวเกาะพะงัน รวมทั้ง การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติให้กับเยาวชนและประชาชนในพื้นที่ อีกทั้ง ยังเป็นการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของเกาะพะงัน เทศบาลตำบลบ้านใต้ จึงร่วมกับหน่วยงานราชการ และประชาชนในพื้นที่จัดงาน “วันรำลึกเสด็จประพาสต้นเกาะพะงัน รัชกาลที่ ๕” ณ บริเวณลานพระบรมราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ ๕ บ้านท้องนาง ตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ของทุกปี โดยดำเนินการจัดงานดังกล่าวครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องติดต่อกันทุกๆ ปี

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง องค์ความรู้ ความเชื่อ ความสามารถ ความชัดเจนของคนในท้องถิ่นที่ได้จากการสั่งสมประสบการณ์และการเรียนรู้มาเป็นระยะเวลา ยาวนานหรือช่วงระยะเวลาหนึ่ง มีการคิดค้นและพัฒนาอย่างต่อเนื่องแล้วถ่ายทอดสืบต่อกันมาสำหรับใช้เป็น แนวทางในการแก้ปัญหา ปรับตัว และดำรงชีวิตให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

ภูมิปัญญาอาจแสดงออกมาทั้งในรูปแบบที่เป็นนามธรรม เช่น โลกทัศน์ ความคิด ความเชื่อ หรือปรัชญาในการดำเนินชีวิต และในเชิงรูปธรรม เช่น เทคโนโลยี การทำมาหากิน การเกษตร ศิลปะ หัตถกรรม หรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ

ที่มา ; <http://www.farmdev.doae.go.th/data/Local-knowledge/ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น-กรมส่งเสริมการเกษตร>

(๑) ศูนย์อบสมุนไพรมะพร้าวเพื่อสุขภาพ

- ศูนย์อบสมุนไพรมะพร้าวเพื่อสุขภาพ (ตรงข้ามวัดโพธิ์) ให้บริการนวดแผนโบราณและอบสมุนไพรมะพร้าวโดยใช้สมุนไพรมะพร้าวที่เป็นสูตรปรุงยารักษาโรคอัมพฤกษ์อัมพาต เหน็บชา ของพระอาจารย์ จิต สุทธาทิโก เจ้าอาวาสวัดมะปริง อ. เมืองฯ จ. สุราษฎร์ธานี โดยมีคุณลุงจำรัส ศิริวัฒน์ เป็นคนปรุงยา เปิดให้บริการเวลา ๑๓.๐๐ - ๑๙.๐๐ น

(๒) เเคยเจ

เเคยเจเป็นอาหารอีกจานหนึ่งที่เป็นเครื่องเคียงสำหรับ ให้ดูไม่พ่องและเติมเต็มให้อาหารถ้วยโปรดหรือกับข้าวมีความเข้มข้นขึ้น เดิมทีเดิยวก็ใช้เเคยดี (กะปิกุ้งอย่างดี) ถ้าเป็นเเคยเจนั้น ต้องเเคยท้องนายปาน ซึ่งเป็นเเคยที่มีชื่อเสียง และมีราคาค่อนข้างแพง ราคาประมาณ ๔๕๐ - ๑,๐๐๐ บาท/ กิโลกรัม เนื่องจากเเคยท้องนายปานเป็นเเคยซึ่งทำมาจากกุ้งเเคยที่ตัวเล็ก กุ้งเเคยชนิดนี้มีอยู่เฉพาะอ่าวท้องนายปานเท่านั้น อพยพเข้ามาปีละครั้ง บางปีก็ไม่มี ภาษาถิ่นเรียกกันว่า “กุ้งไม่เข้า” ประกอบกับเนื่องจากอ่าวท้องนายปาน มีลักษณะโดยทั่วไปของอ่าวที่มีความลาดชันสูง เพราะฉะนั้น กุ้งเเคยที่เข้ามาให้จับตามฤดูกาลจะอยู่ในน้ำลึก จึงไม่มีทรายหรือขยะเจือปนเหมือนกับกุ้งแหล่งอื่นๆ อีตทั้ง กระบวนการหรือขั้นตอนการแปรรูปแตกต่างจากที่อื่น คือ หลังจากได้กุ้งเเคยมา จะนมาเซ (ทำให้ละเอียดแต่เนื่องจากกุ้งและจึงยกสากไม่สูงมาก ยกพอเกือบพ้นปากครกแล้วตำลง คนเเคยเรียกว่า เซ) การเซจะไม่เซให้ละเอียดได้ที่ในครั้งเดียว จะนำไปผ่านกระบวนการขั้นตอนการตากแดด เพื่อให้แห้งและหอม แล้วนำมาเซใหม่สลับกันไปจนได้ที่ เป็นเนื้อเดียวกัน รวมทั้ง ขั้นตอนที่สำคัญที่เป็นข้อแตกต่างจากกะปิที่อื่นคือจะต้องนำมาเก็บไว้ในไหที่มีการขุดน้ำเป็นระยะ และเก็บไว้เป็นเวลานาน ๑ ปี

การนำเคามาทำอาหาร บางบ้านก็นำเคยัดด้วยซอญ แล้วนำมาปาดในพรก (กะลา) เน้นพรกที่ผ่านการชุดมะพร้าวมาใหม่ๆ แล้วนำไปย่างไฟอ่อนๆ ถ้าเป็นไฟถ่านจะดีมากมีกลิ่นหอมกะปิ ผสมผสานกับกลิ่นน้ำมันมะพร้าว วิธีการนี้จะง่าย เร็ว แต่มีข้อจำกัดเรื่องรสชาติคือจะค่อนข้างที่จะมีรสเค็ม แต่เหมาะสำหรับเติมเต็มกับการคลุกผสมกับแกงเผ็ดแบบชาวเกาะที่เรียกกันทั่วไปว่า “วน” เช่น แกงเผ็ดเครื่องหรือแกงพริกเทียม มีคนสมุยเรียก แกงเผ็ดน้ำ หรือคลุกเพิ่มกับแกงน้ำเต้า แกงซี่เหล็ก หรือแกงลูกกล้วยหรือแกงเหมงพร้าว

- ส่วนประกอบ

(๑) พรกใหม่ๆ (กะลาซึ่งชุดมะพร้าวไปจนหมด เน้นใหม่ๆ และอย่าชูดอกจนเกลี้ยงจนถึงเนื้อกะลา เพราะต้องให้มีเนื้อมะพร้าวที่ติดกะลาบางส่วนไว้)

(๒) มะพร้าวชูดประมาณครึ่งซอญสี่

(๓) เคยดี ประมาณ ๑ ซอญสี่

- วิธีการปรุง

(๑) ใช้เคยดีกับมะพร้าวชูด คลุกเคล้ากันให้ทั่ว ให้ใช้ซอญแข็ง กดให้แน่น เพื่อให้ไขมันในมะพร้าวชูดออกมาผสมกับเคยบ้างบางส่วน เติมน้ำตาลทรายเล็กน้อย จะช่วยลดเค็มและทำให้รสชาติดีขึ้น

(๒) นำส่วนผสมที่เตรียมไว้ไปปาดลงในพรกหรือกะลาจนเนื้อส่วนผสมติดกับกะลาจนแน่น

(๓) นำพรกหรือกะลาไปย่างไฟด้วยไฟอ่อน เน้นเตาถ่าน อย่างจนเนื้อกะปิออกสีเหลือง กลิ่นหอม เสร็จแล้วยกลง

(๓) วายคั่ว

- ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

วาย หรือหมึกสายเล็ก (ชื่อสามัญ) หรือหมึกยักษ์เล็ก (ชื่อสามัญ) เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง ที่จัดอยู่ในจำพวกหมึกทะเล แต่มีรูปร่างติดกับหมึกโดยทั่วไปคือ ลำตัวกลมคล้ายลูกโป่ง ไม่มีครีบ ไม่มีกระดอง มีหนวด ๘ เส้น แต่ละเส้นมีความยาวใกล้เคียงกัน โคนหนวดแต่ละเส้นมีแผ่นหนังเชื่อมติดกัน ด้านในของหนวดทุกเส้นมีปุ่มดูดเรียงกันเป็นสองแถวสำหรับจับสัตว์กินเป็นอาหาร ลำตัวสีเทาอมดำหรือสีน้ำตาลอ่อน ด้านท้องสีขาว หมึกสายเป็นสัตว์ที่เคลื่อนไหวค่อนข้างช้า แถบอ่าวไทยเรียกหมึกวาย , วาย พบมากในพื้นที่อำเภอเกาะพะงัน

- อุตลักษณ์ (ที่โดดเด่น)

วาย มีถิ่นอาศัยแถบอ่าวไทย ซ่อนตัวอยู่ตามพื้นที่เป็นโคลนหรือโคลนปนทราย หรืออาจเกาะเปลือกหอยมาล้อมตัวเองเพื่อเป็นที่อาศัยพบมากตามบริเวณชายทะเลทั่วไป แถบอันดามัน จะซ่อนตัวตามแนวปะการัง ซ่อนตัวอยู่ในรู ซอกหิน ลักษณะรอบๆ ปากรูจะตกแต่งด้วยหินปะการังสวยงามซึ่งเป็นเอกลักษณ์พิเศษ

- ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ ; วายคั่วเป็นอาหารพื้นถิ่นที่คนในเกาะพะงันนิยมนำมาปรุงเป็นอาหาร

- องค์ประกอบของอาหาร (สูตร) ; เครื่องปรุง ประกอบด้วย หัวกะทิ กระเทียม หอม ตะไคร้ น้ำมะขามเปียกหรือลูกตะลิงปริง และพริกชี้หนู

ที่มา ; http://rak.m-culture.go.th/cultural_roots๑_๒/web/search.php

- ภาษาถิ่น

ภาษาไทยถิ่นใต้ หรือ ภาษาตามโพร (อังกฤษ : Dambro) เป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในภาคใต้ของประเทศไทย นับแต่จังหวัดชุมพรลงไปถึงชายแดนประเทศมาเลเซียรวม ๑๔ จังหวัด และบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อีกทั้งบางหมู่บ้าน ในรัฐกลันตัน รัฐปะลิส รัฐเกอดะฮ์ (ไทรบุรี) รัฐเปรัก และรัฐตรังกาณู ประเทศมาเลเซีย รวมถึงบางหมู่บ้านในเขตตะนาวศรี ทางตอนใต้ของประเทศพม่าด้วย ภาษาไทยถิ่นใต้ มีเพียงภาษาพูดเท่านั้น ไม่มีตัวอักษรเขียนเฉพาะ

สำเนียงย่อย ภาษาไทยถิ่นใต้ แยกออกเป็น ๓ กลุ่มหลัก คือ ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก (ภาษาไทยถิ่นใต้สำเนียงนครศรีธรรมราช ถือเป็นกลุ่มย่อยในภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก) , ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก และภาษาไทยถิ่นใต้สำเนียงตากใบ (เงาะเห)

ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดอยู่บริเวณพื้นที่จังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี และชุมพร ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดอยู่บริเวณพื้นที่จังหวัดเหล่านี้ จะมีลักษณะเด่นที่คล้ายคลึงกัน เช่น ออกเสียงคำว่า แดก เป็น แตะ , ดอกไม้ เป็น เตาะไม้ , สามแยก เป็น สามแยะ ฯลฯ รวมถึงภาษาไทยถิ่นใต้ในเขตอำเภอขนอม นครศรีธรรมราช ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของเทือกเขานครศรีธรรมราช (เขาหลวง) และในกลุ่มอำเภอฉวาง พิปูน ถ้าพรณรา และทุ่งสง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช (เขาหลวง) ก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ส่วนจังหวัดชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี แม้จะตั้งอยู่ฝั่งทะเลตะวันออก แต่สำเนียงภาษา ก็ถือเป็นกลุ่มเดียวกับจังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต คือ ออกเสียงตัวสะกด ก.ไก่ ไม่ได้

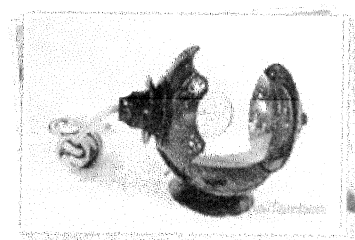
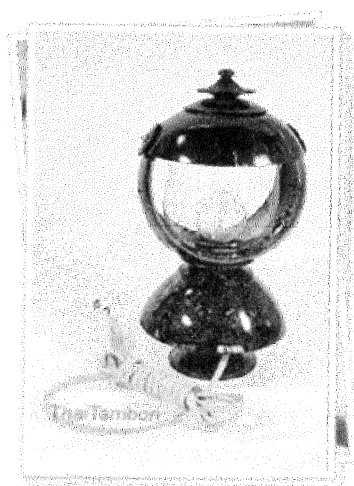
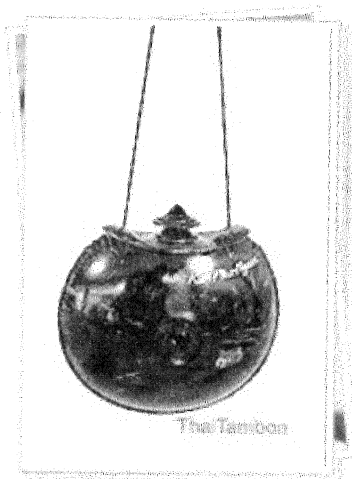
ภาษาทองแดง เดิมเป็นอีกชื่อของภาษาไทยถิ่นใต้ เป็นชื่อที่แปลมาจากชื่อเดิมคือ "ภาษาตามโพร" สันนิษฐานว่า การตั้งชื่อนี้มาจากชื่อของอาณาจักรตามพรลิงก์ (ตาม-พระ-ลิง) ซึ่งคำว่า ตามพร (ะ) - แปลว่าทองแดง (สันสกฤต : Tāmbra ตามพร , บาลี : Tāmba ตามพ) แต่ในปัจจุบัน คำว่า ภาษาทองแดง จะหมายถึง ผู้ที่มีภาษาแม่เป็นภาษาไทยถิ่นใต้ เมื่อพูดภาษาไทยมาตรฐานแล้ว สำเนียงจะไม่ชัด กล่าวคือ มีสำเนียงของภาษาไทยถิ่นใต้ หรือใช้คำศัพท์ที่มีอยู่เฉพาะในภาษาไทยถิ่นใต้ มาปะปนอยู่กับภาษาไทยมาตรฐาน ชาวใต้จะเรียกอาการนี้ว่า แผลงทองแดง (ทองแดงหล่น) ตัวอย่างเช่น การออกเสียงอักษร ฮ. แทนเสียง ง. , การออกเสียง คว , ขว แทนเสียง ฟ. , ผ. (การจับผิดว่า ชาวใต้คนหนึ่งคนใด "แผลงทองแดง" หรือพูดไม่ได้สำเนียงมาตรฐาน ชาวใต้ถือเป็นการดูแคลน จะอนุญาตให้จับผิดได้ เฉพาะชาวใต้ด้วยกัน หรือเป็นคนที่สนิทสนมเท่านั้น) ปัจจุบันผู้ที่พูดภาษาใต้ไม่ชัด หรือออกสำเนียงใต้ไม่ชัดเจนก็เรียกว่าแผลงทองแดงเช่นกัน

ที่มา ; <https://th.wikipedia.org/wiki/ภาษาไทยถิ่นใต้>

คำว่า “พะงัน” สันนิษฐานมาจากคำว่า “พะ” แปลว่า พบ กับคำว่า “งัน” หมายถึงหาดทรายที่มองเห็นได้เวลาน้ำลด สมัยรัชกาลที่ ๕ พะงันเป็นเมืองๆ หนึ่ง ขึ้นอยู่กับเมืองไชยา พระยาวชิรสมุทรรักษ์ (ข้า ศรียากัย) เจ้าเมืองไชยา ได้ส่งหลวงสมุทรคีรีมาเป็นเจ้าเมืองเกาะพะงัน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระองค์ได้เสด็จประพาสอำเภอเกาะพะงัน จำนวน ๑๔ ครั้ง และทรงจารึกพระอักษร “จปร รศ.๑๐๘” ไว้ที่น้ำตกธารเสด็จ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอเกาะพะงันในปัจจุบัน

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

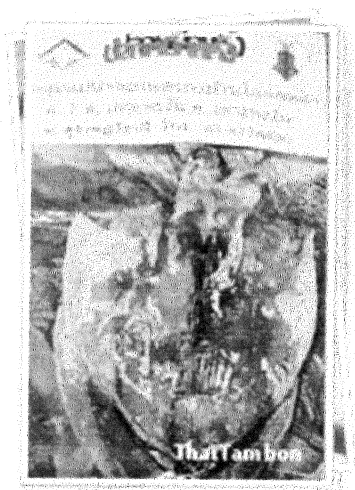
(๑) ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว

สถานที่จัดจำหน่าย กลุ่มประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าว เลขที่ ๖๑/๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐ ติดต่อ : นายสามารถ เกื้อสกุล โทร : ๐๗๗ ๓๔๙๒๘๒

(๒) ปลาหมึกแห้ง

ผลิตภัณฑ์ปลาหมึกแห้ง ทำมาจากปลาหมึกกล้วยสด (ทำวันต่อวัน) ไม่ได้ผ่านการแช่แข็งหรือใส่สารเคมีหรือกระบวนการแต่งรสใดๆ ทั้งสิ้น ซึ่งความเค็มนั้นเกิดจากการที่ล้างน้ำทะเลก่อนตากแดดเท่านั้น มีตั้งแต่ ๒ นิ้ว ถึง ๘ นิ้ว ขนาด ราคาเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม) ๒ นิ้ว ๑๖๐ - ๑๖๕ บาท , ๓ นิ้ว ๑๘๐ - ๑๙๐ บาท , ๔ นิ้ว ๑๙๐ - ๑๙๕ บาท , ๕ นิ้ว ๒๑๐ - ๒๒๕ บาท , ๖ นิ้ว ๒๒๐ - ๒๓๕ บาท , ๗ นิ้ว ๒๓๐ - ๒๔๐

สถานที่จัดจำหน่าย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโฉลกหล้า เลขที่ ๒/๕ หมู่ ๗
บ้านโฉลกหล้า ตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐ ๘๔๒๘๐ ติดต่อ :
นางอรวรรณ ชาตวิฑูมิ โทร : (๐๗๗) ๓๗๔๒๐๘

(๓) น้ำมันไฟลเหลือง

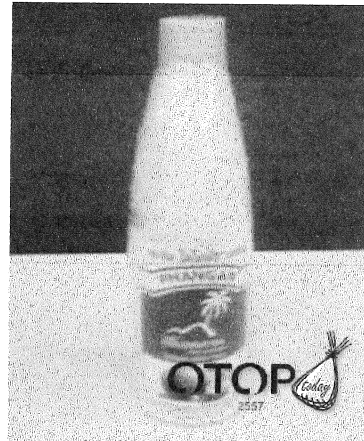
สถานที่จัดจำหน่าย น้ำมันไฟลเหลือง บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๓ บ้านมะเดื่อหวาน
ตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐ ติดต่อ : นายดำรง ยวนานนท์
โทร : ๐-๗๗๒๓-๘๑๓๕

(๔) เปลญวนผ้ามัดย้อม

สถานที่จัดจำหน่าย แอ้มมัดโยม บ้านเลขที่ ๗๘/๑ หมู่ ๑ บ้านห้องศาลา
ตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐ ติดต่อ : นางประภาวดี เตียววานิช
โทร : ๐-๗๗๒๓-๘๒๕๘

(๕) น้ำมันมะพร้าว

สถานที่จัดจำหน่าย น้ำมันนวดตัว (น้ำมันมะพร้าว) บ้านเลขที่ ๑๑๖/๑ หมู่ ๗ บ้านโฉลกหล้า ตำบลเกาะพะงัน อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๒๘๐ ติดต่อ : นายวาสินธุ์ โชติช่วง โทร : ๐๘-๑๗๔๗-๓๖๗๕

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ น้ำ

เป็นลำคลอง ได้แก่ คลองท่าจีน คลองธารเสด็จ คลองธารประพาส คลองวังไม้แดง คลองวังม่วง คลองสระมนโนราห์ คลองบ้านค่าย และคลองบางน้ำเค็ม มีต้นกำเนิดอยู่บนภูเขาไม้งาม ไหลจากเขาผ่านบ้านนอก บ้านเหนือ และบ้านค่าย ลงสู่ทะเลบริเวณบ้านค่าย ตำบลบ้านใต้ กว้างประมาณ ๘ เมตร ยาวรวมกันประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ซึ่งมีความสำคัญต่อบ้านนอก บ้านเหนือ และบ้านค่าย อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นอย่างมาก ในช่วงฤดูฝนจะมีปริมาณน้ำมาก และมีน้ำหลากในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนในฤดูแล้งน้ำจะเริ่มลดปริมาณลงตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคม และเมื่อถึงเดือนเมษายนจะมีปริมาณน้ำน้อยที่สุด โดยคุณภาพน้ำจะอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนใหญ่ชุมชนจะมีการใช้ประโยชน์น้ำเพื่อทำการเกษตรช่วงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งจากอดีตที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาการขาดแคลนน้ำเนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อถึงฤดูแล้งทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ

๙.๒ ป่าไม้

ในเขตอุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน สามารถจำแนกชนิดของพันธุ์ไม้ออกได้ตามประเภทของป่าเป็น ป่าดงดิบชื้น มีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ยาง ยุง ตะเคียน กระทอน ขนุนปาน จิกเขา ตำสา นาคบุตร พิกุลป่า หว้า เหยียง หลาวชะโอน เป็นต้น สำหรับพืชชั้นล่างประกอบด้วย ไม้ชนิดต่างๆ ระกำหวาย เต่าร้าง ตลอดจนพืชชั้นต่ำที่อาศัยลำต้นหรือเรือนยอดของต้นไม้ขนาดใหญ่ หรือเกิดขึ้นร่วมกับไม้อื่นๆ เช่น ว่านหางจิ้ง (เพชรหึง) จัดเป็นกล้วยไม้ชนิดหนึ่งที่มีขนาดใหญ่ที่สุด มีก้านดอกที่ยาวประมาณ ๑ เมตร จะพบได้ทั่วไปตามบริเวณไหล่เขา นอกจากนั้นยังมีกล้วยไม้ป่าชนิดต่างๆ

อีกมากมายตามร่องน้ำที่เป็นเขาหินเป็นส่วนใหญ่ มีเนื้อดินเป็นชั้นบางๆ จึงประกอบด้วยไม้ที่มีขนาดเล็ก ลำต้นไม่สูงมากนัก พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ พลองใบใหญ่ ริงเขา หัวค่าง พลองตาเปิด พลองกินลูกเจี๊ยบ ชม้ง หลงไหล ช้อยหนาม มังตาล ยมหิน ยอป่า ฯลฯ และป่าเขาหินปูน พบตามบริเวณเกาะแก่งต่างๆ พันธุ์ไม้ที่พบเป็นพวกไทร โพทะเล ปอทะเล เขียด สลัดได เป็นต้น

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

- พืชพรรณและสัตว์ป่า

อุทยานแห่งชาติธารเสด็จ-เกาะพะงัน เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด สามารถจำแนกออกได้เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ประกอบด้วย กวางป่า หมูป่า ลิง ค่าง พญากระรอก กระแต อีเห็น ชะมด และหนูชนิดต่างๆ นก ประกอบด้วย เหยี่ยวรุ้ง นกออก นกเอี้ยง นกขุนทอง อีกานกคู้เหว่า นกกวก นกกระปูดใหญ่ นกกระเต็น นกกางเขนดง นกกางเขนบ้าน นกเขา นกเขาเขียว นกปรอดคอคอย เป็นต้น สัตว์เลื้อยคลาน ประกอบด้วย เต่า ตะพาบน้ำ กิ้งก่า ตุ๊กแก แย้ จิ้งเหลน ตะกวด งูเห่า งูจงอาง งูเขียว งูเหลือม เป็นต้น สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ประกอบด้วย กบ และเขียดชนิดต่างๆ ปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ ประกอบด้วย ปลาดุก ปลาช่อน ปลาหมอ กุ้ง และปูน้ำตก ในท้องทะเลของอุทยานแห่งชาติน้ำตกธารเสด็จอุดมสมบูรณ์ด้วยปะการัง ปู ปลา และหอยชนิดต่างๆ เช่น ปลากะเบนจูดขาว ปลากะเบนราหู ฉลามวาฬ ปลาการ์ตูนอินเดียนแดง หอยนางรม หอยมือเสือ หอยร้อยรู หมึกกล้วย หมึกกระดอง หมึกสาย เต่าตะนุ และเต่ากระ เป็นต้น

ที่มา ; สมาคมโรงแรมเกาะพะงัน <https://www.kohphanganhotelsassociation.com/๑๕๑๖๘๙๗๐/>
เกี่ยวกับเกาะพะงัน

- สัตว์ป่าที่สำคัญๆ

(๑) กวางป่า หรือกวางม้า กวางที่เชื่อว่าล้นเกล้ารัชกาลที่ ๕ นำมาปล่อยบนเกาะพะงัน

กวางป่า หรือ กวางม้า หรือ กวางแซมบาร์ (อังกฤษ: Sambar deer; ชื่อวิทยาศาสตร์: Rusa unicolor หรือ Cervus unicolor) เป็นกวางขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง พบกระจายพันธุ์ในประเทศศรีลังกา, อินเดีย, พม่า, ไทย, จีน, ไต้หวัน, อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, สุมาตรา, บอร์เนียว และหมู่เกาะซีลีเบส

ลักษณะ

นับเป็นกวางที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่พบได้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีความยาวลำตัวและหัว ๑๘๐-๒๐๐ เซนติเมตร ความยาวหาง ๒๕-๒๘ เซนติเมตร และหนักได้ถึง ๑๘๕-๒๒๐ กิโลกรัม โดยทั่วไปเพศผู้จะมีขนาดใหญ่กว่าเพศเมีย มีขนสั้นหยาบสีน้ำตาลแกมเหลือง บางตัวน้ำตาลแกมแดง พบตามป่าดงดิบทุกภาค ทั้งในป่าระดับต่ำ ป่าสูง ชอบหากินตามทุ่งโล่ง ชายป่า ในตอนเช้าตรู่และพลบค่ำ กลางวันจะหลบนอนตามพุ่มไม้ใกล้ชายป่า จะกินพืช ทั้งใบ ยอด และต้องการดินโป่ง ในธรรมชาติชอบอยู่ตัวเดียวหรืออยู่เป็นกลุ่มเล็กๆ พร้อมลูกๆ ฤดูผสมพันธุ์ส่วนใหญ่เป็นฤดูหนาว

มีขนตามลำตัวหยาบและมีสีน้ำตาลเข้ม สีจะเข้มขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ในช่วงฤดูหนาวสีขนอาจซีดจางลงกว่าปกติ ลูกกวางที่เกิดใหม่จะมีขนสีน้ำตาลปนแดงและมีจุดสีขาวจางๆ เมื่อโตขึ้นจุดนี้จึงหายไป ในตัวที่มีอายุมากอาจมีขนแผงคอคล้ายขนแผงคอของม้า กวางป่ามีเขาเฉพาะตัวผู้ ปกติจะมีกิ่งเขา

ข้างละ ๓ ก้าน ลูกกวางตัวผู้จะมีเขาเมื่ออายุได้ ๒ ปี แต่เขาจะยังไม่แตกกิ่งก้านเหมือนตัวที่โตเต็มวัย และจะแผ่กว้างออกไปเมื่ออายุมากขึ้น กวางป่ามักมีโรคประจำตัวเป็นเรื้อนซึ่งเป็นแผลถลอกเป็นวงกลมขนาดไม่ใหญ่โตค่อ ซึ่งเรียกว่า เรื้อนกวาง

ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมต่างๆ

ลักษณะที่บ่งบอกถึงสุขภาพกวางที่สมบูรณ์ สังเกตได้จากขนตามลำตัวมันเงา ดวงตาแจ่มใส จมูกขึ้น มูลเป็นเม็ด ไม่มีกลิ่น ปัสสาวะใส ไม่แยกตัวออกจากฝูง ร่างกายไม่ผอมผิดปกติ ส่วนการระวางภัยของกวางป่า เมื่อได้ยินหรือเห็นสิ่งผิดปกติ จะชูคอหันหน้า ใบหูทั้ง ๒ ข้าง หันไปยังทิศทางที่ได้ยินหรือเห็น หางจะชี้ขึ้น ยืนนิ่งเงียบ จากนั้นจะส่งเสียงร้องแหลมดั่งขึ้น ถ้าอยู่กันหลายตัวจะไปยืนรวมกัน เมื่อมีตัวใดตัวหนึ่งตื่นและวิ่ง จะทำให้ตัวอื่นทั้งหมดวิ่งตามได้ การโกรธ ทำร้าย และการต่อสู้ มีพฤติกรรมกัดฟันเสียงดังกรอกรๆ ร้องไต่ตาทั้งสองข้างเบิกลึกลับกว้างพร้อมกับเดินสายหัวเข้าหาศัตรูอย่างช้าๆ แล้วก้มหัวลงเพื่อให้ปลายเขาชี้เข้าหาศัตรู

- ทะเลและชายฝั่ง

เป็นแหล่งดำน้ำชมปะการังน้ำตื้นที่อยู่ใกล้กับชายฝั่ง เป็นปะการังจำพวกปะการังโขด ปะการังสมองร่องยาว ปะการังผิวอยู่ยี่ และบริเวณเกาะกังธารเสด็จ อยู่ใกล้อ่าวธารเสด็จ ความกว้างของแนวประมาณ ๑๐ - ๒๐ เมตร ส่วนใหญ่เป็นปะการังโขด ปะปนกับหญ้าทะเล ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลต่างๆ ได้แก่ ปลากระบอกดำ , ปลากระบอกท่อนใต้ , ปลากระบอกขาว , ปลากรพง , ปลาแป้นใหญ่ , ปลาทุเร , กุ้งก้ามกราม , หอยแครงลิง เป็นต้น

๑๐. อื่นๆ

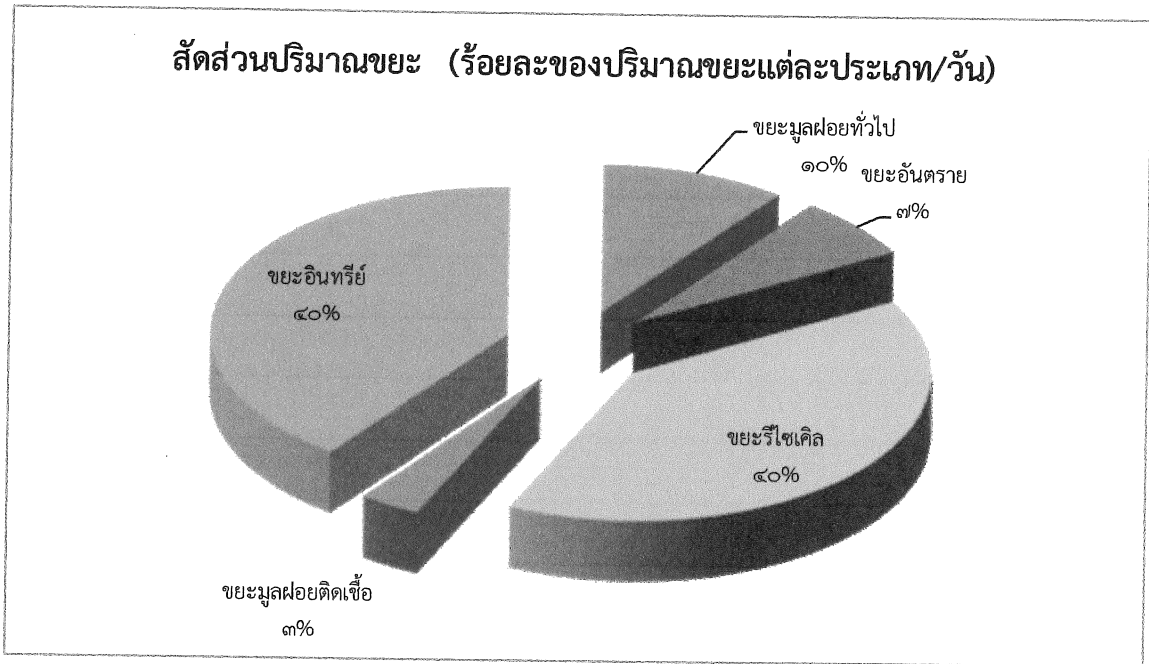
๑๐.๑ สิ่งแวดล้อม

(๑.) ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจริงในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนเฉลี่ย ๑๕ ตัน/วัน มีระบบเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยได้ จำนวนเฉลี่ย ๑๕ ตัน/วัน ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชนภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- การจำแนกประเภทขยะ

ลำดับที่	ประเภทขยะ	ปริมาณขยะเฉลี่ย (ตัน/วัน)	คิดเป็นร้อยละ	หมายเหตุ
๑	ขยะมูลฝอยทั่วไป	๑.๕	๑๐.๐๐	
๒	ขยะอันตราย	๑	๖.๖๗	
๓	ขยะรีไซเคิล	๖	๔๐.๐๐	
๔	ขยะมูลฝอยติดเชื้อ	๐.๕	๓.๓๓	
๕	ขยะอินทรีย์	๖	๔๐.๐๐	
	รวมทั้งสิ้น	๑๕	๑๐๐	

- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลบ้านไต้ จำนวน ๑ แห่ง สถานที่ตั้งถนนบ้านค่าย - วังม่วง หมู่ที่ ๔ บ้านค่าย ตำบลบ้านไต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พิกัด UTMX ๖๑๓๓๘๘ (ตะวันออก) ๑๐๗๓๖๕๒ (เหนือ) ห่างจากสำนักงานเทศบาลตำบลบ้านไต้ ประมาณ ๑ กิโลเมตร จำนวนเนื้อที่ ๗ ไร่ ได้มาเมื่อวันที่ ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๐๑๓ เริ่มใช้งานเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘

- รถบรรทุกขยะ ขนาด ๑ ตัน แบบเปิดข้างเทท้าย หมายเลขทะเบียน บท ๖๖๗๑ สุราษฎร์ธานี
- รถบรรทุกขยะ ขนาด ๖ ตัน ๖ ล้อ แบบเปิดข้างเทท้าย หมายเลขทะเบียน ๘๑-๐๔๘๓ สุราษฎร์ธานี
- รถบรรทุกขยะ ขนาด ๖ ตัน ๖ ล้อ แบบอัดท้าย หมายเลขทะเบียน ๘๒-๑๖๙๓ สุราษฎร์ธานี

(๒.) การจัดการ/การบำบัดน้ำเสีย

- ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน แบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetland) ความสามารถในการบำบัดน้ำเสีย ๓๐๐ ลบ.ม./วัน ปัจจุบันปริมาณน้ำเสียเข้าระบบเฉลี่ย ๑๒๐ - ๑๘๐ ลบ.ม./วัน หรือประมาณร้อยละ ๘๐ % ของความสามารถ ขนาดพื้นที่ประมาณ ๓ ไร่ แหล่งรองรับน้ำทิ้งเป็นบ่อน้ำสาธารณะ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และปรับปรุงระบบโดยองค์การบริหารน้ำเสีย งบประมาณปรับปรุง : ๑.๘ ล้านบาท

๑๐. โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล

เทศบาลตำบลบ้านไต้ แบ่งหน่วยงานภายในส่วนราชการตามประกาศโครงสร้างส่วนราชการตามที่ ก.ท.จ. กำหนด โดยกำหนดเป็น ๔ ส่วนราชการ ดังนี้

ปลัดเทศบาล

บริหารงานในฐานะปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะงานบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและด้านกฎหมายเกี่ยวกับการวางแผน บริหารจัดการ อำนาจการ สั่งราชการ มอบหมาย กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลงาน ตัดสินใจ แก้ปัญหา การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยากและคุณภาพของงานสูงมาก โดยควบคุมหน่วยงานหลายหน่วยงานและปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

รองปลัดเทศบาล

บริหารงานในฐานะรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีลักษณะงานบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและด้านกฎหมายเกี่ยวกับการวางแผน บริหารจัดการ อำนาจการ สั่งราชการ มอบหมาย กำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลงาน ตัดสินใจ แก้ปัญหาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ความยากและคุณภาพของงานสูง โดยควบคุมหน่วยงานหลายหน่วยงานและปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจำนวนมากพอสมควร และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๑. สำนักปลัด

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลตำบลบ้านใต้ และราชการที่มีได้กำหนดเป็นหน้าที่ของกองหรือส่วนราชการใดในเทศบาลโดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล มีการแบ่งงานภายในออกเป็น ๑ ฝ่าย (จำนวน ๘ งาน) ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการ มีการแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๘ งาน ดังนี้

(๑) งานธุรการ	(๒) งานการเจ้าหน้าที่
(๓) งานวิเคราะห์นโยบายและแผน	(๔) งานนิติการ
(๕) งานพัฒนาชุมชน	(๖) งานการศึกษา
(๗) งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	(๘) งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒. กองคลัง

มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงินรายได้ การเก็บรักษาเงิน และเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกาเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ เงินอื่นๆ ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่ายเงิน งานทางบตรองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาล และงานอื่นที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย มีการแบ่งงานภายในออกเป็น ๑ ฝ่าย (จำนวน ๔ งาน) ดังนี้

๒.๑ ฝ่ายบริหารงานคลัง มีการแบ่งส่วนราชการภายในออกเป็น ๔ งาน ดังนี้

(๑) งานระเบียบการคลัง	(๒) งานการเงินและบัญชี
(๓) งานพัสดุและทรัพย์สิน	(๔) งานพัฒนารายได้

๓. กองช่าง

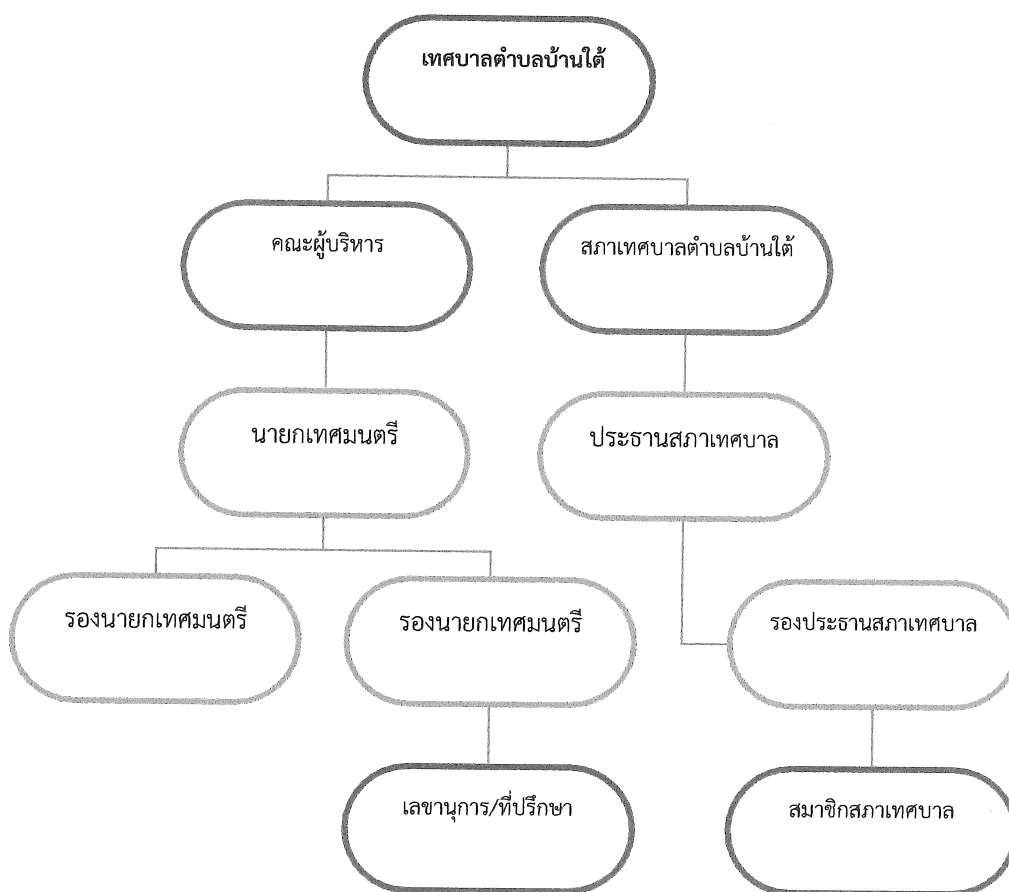
มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและการทดสอบวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้าง การควบคุมอาคารตามกฎหมายระเบียบกฎหมายงานแผนการปฏิบัติงาน งานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตาม ควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุมอะไหล่ น้ำมันเชื้อเพลิง และงานอื่นที่เกี่ยวข้องและตามที่ได้รับมอบหมาย มีการแบ่งงานภายในออกเป็น ๕ งาน ดังนี้

(๑) งานธุรการ	(๒) งานวิศวกรรม
(๓) งานสถาปัตยกรรม	(๔) งานสาธารณูปโภค
(๕) งานจัดสถานที่และการไฟฟ้าสาธารณะ	

๔. หน่วยตรวจสอบภายใน

มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ภายในเทศบาลตำบลที่สังกัดในด้านงบประมาณ บัญชีและพัสดุ รวมทั้งตรวจสอบหลักฐานเอกสารทางการเงิน ยอดเงิน การทำสัญญา การจัดซื้อพัสดุ การเบิกจ่าย การลงบัญชี การจัดเก็บรักษาพัสดุในคลังพัสดุ ตรวจสอบการใช้ และเก็บรักษายานพาหนะให้ประหยัด และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒
แผนผังเทศบาลตำบลบ้านใต้

รายชื่อคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง - พ้นจากตำแหน่ง
๑	นายธีรยุทธ พลายสุวรรณ	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๒	นายวรรณภูษณ์ บัวชื่น	รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๓	นายเจษฎา สุขสวี่	รองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๔	นายพรพิทักษ์ ใจเสมอ	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๕	นางสาวอิงอร เมืองทอง	เลขานุการนายกเทศมนตรีตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด

รายชื่อประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้ , รองประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้
และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้ อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง - พ้นจากตำแหน่ง
๑	นายวิริยะ ศรีทองกุล	ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๒	นายวิบูลย์ เกื้อสกุล	รองประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๓	นายศักดิ์ดา พูลสวัสดิ์	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๔	นายธีระกุล ใจสว่าง	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๕	นายชวน แซ่ขวย	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๖	นายเสริมโชค เรื่องจันทร์	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๗	นายศักดิ์ดา จิตต์จร	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๘	นายทวี เพ็งเจริญ	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๙	นายศราวุธ ศรีทองกุล	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๑๐	นายยรรยง พิพชนะ	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๑๑	นางสุภารัตน์ จันทร์เลื่อน	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้/ เลขานุการสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด
๑๒	นายชลอ สุขสม	สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านใต้	๑๒/๐๕/๒๕๕๙ - ไม่ได้กำหนด

ส่วนที่ ๓

แผนส่งเสริมการท่องเที่ยว(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ตัวชี้วัด(KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓			
๑.	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอาเซียน	เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระดับการสร้างประชาคมอาเซียน	จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมกระบวนการสร้างประชาชนอาเซียน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	จำนวนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	ประชาชนมีความตระหนักและมีส่วนร่วมกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน	สำนักปลัด
๒.	โครงการพัฒนาศักยภาพภาคเอกชนการเปิดตลาดเสรีอาเซียน	เพื่อสนับสนุนภาคเอกชนให้มีศักยภาพการแข่งขันและโอกาสในตลาดเสรีอาเซียน	จัดกิจกรรม พัฒนา ศักยภาพภาคเอกชนการเปิดตลาดเสรีอาเซียน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	จำนวนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	ผู้ประกอบการภาคเอกชนมีศักยภาพ แข่งขันและโอกาสในตลาดเสรีอาเซียนมากขึ้น	สำนักปลัด
๓.	โครงการอบรมให้ความรู้มาตรฐานแรงงานไทยสู่ประชาชนอาเซียน	เพื่อสนับสนุนภาคเอกชนให้มีศักยภาพการแข่งขันและโอกาสในตลาดเสรีอาเซียน	จัดกิจกรรมให้ความรู้แรงงานไทยสู่ประชาชนอาเซียน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	จำนวนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	ผู้ประกอบการภาคเอกชนมีศักยภาพ แข่งขันและโอกาสในตลาดเสรีอาเซียนมากขึ้น	สำนักปลัด

แผนส่งเสริมการท่องเที่ยว(พ.ศ ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่มา				ตัวชี้วัด(KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔			
๔.	โครงการลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสำคัญ	เพื่อพัฒนาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการร่วมป้องกันและลดอุบัติเหตุ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	จำนวนกิจกรรมการที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	จำนวนอุบัติเหตุลดลง	สำนักปลัด
๕.	โครงการอบรมให้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว	เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	จำนวนกิจกรรมการที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	สำนักปลัด
๖.	โครงการติดตั้งและพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยภายในเขตเทศบาลตำบลบ้านใต้	เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ติดตั้งระบบ CCTV	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	จำนวนกิจกรรมการที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	สำนักปลัด
๗.	โครงการซักพระราชทะเล	เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	จัดงานซักพระราชทะเล	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	จำนวนกิจกรรมการที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีท้องถิ่น	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่มา				ตัวชี้วัด(KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔			
๘	โครงการจัดงานวันเข้าพรรษา	เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมกันสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	จัดงานวันเข้าพรรษา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๖๔	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีท้องถิ่น	สำนักปลัด
๙.	โครงการจัดงานวันรักลูกเสด็จประพาสต้นของรัชกาลที่ ๕	เพื่อให้ประชาชนได้รับกาปลุกฝังจิตสำนึกความจงรักภักดี	จัดกิจกรรมสดุดี	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒๕๖๔	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนได้รับการปลุกฝังจิตสำนึกความจงรักภักดีในสถาบันพระมหากษัตริย์	สำนักปลัด
๑๐	โครงการจัดงานวันสงกรานต์	เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมสืบสานประเพณีท้องถิ่น	จัดงานวันสงกรานต์	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๖๔	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีท้องถิ่น	สำนักปลัด
๑๑	โครงการจัดงานสืบสานประเพณีวันลอยกระทง	เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมสืบสานประเพณีท้องถิ่น	จัดงานวันลอยกระทง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๖๔	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีท้องถิ่น	สำนักปลัด
๑๒	โครงการก่อสร้างและพัฒนาอาคารพิพิธภัณฑสถานเจดีย์วัดโน	เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมสืบสานประเพณีท้องถิ่น	อาคารพิพิธภัณฑสถานเจดีย์วัดโน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๖๔	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีท้องถิ่น	สำนักปลัด

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณและที่มา				ตัวชี้วัด(KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔			
๑๓	โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เจดีย์วัดใน	เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๖๔	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	มีสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	สำนักปลัด
๑๔	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชุมชน	เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐		จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	มีสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	สำนักปลัด
๑๕	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวพุลมูนปาร์ตี้	เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐		จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น	สำนักปลัด
๑๖	โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยว	ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐		จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	มีนักท่องเที่ยวสนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพิ่มมากขึ้น	สำนักปลัด
๑๗	โครงการประก้างเที่ยวชมอนุรักษสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวทะเล	เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทะเล	จัดทำประก้างเที่ยวชม	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐		จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จ	มีนักท่องเที่ยวสนใจการท่องเที่ยวทางทะเลเพิ่มมากขึ้น	สำนักปลัด